

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2024

aruandeaasta lõpp: 31.12.2024

nimi: MTÜ Mondo

registrikood: 80260583

postiaadress: Harju maakond, Tallinn, Põhja-Tallinna linnaosa,
Telliskivi tn 60a/5

postisihthnumber: 10412

e-posti aadress: mondo@mondo.org.ee

veebilehe aadress: www.mondo.org.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	48
Bilanss	48
Tulemiaruanne	49
Rahavoogude aruanne	50
Netovara muutuste aruanne	51
Raamatupidamise aastaaruande lisad	52
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	52
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	54
Lisa 3 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	54
Lisa 4 Võlad ja ettemaksed	55
Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	55
Lisa 6 Annetused ja toetused	57
Lisa 7 Tulu ettevõtlusest	57
Lisa 8 Muud tulud	57
Lisa 9 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	58
Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused	58
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	58
Lisa 12 Tööjõukulud	59
Lisa 13 Seotud osapooled	59
Lisa 14 Sündmused pärast aruandekuupäeva	60
Aruande allkirjad	61
Vandeaudiitori aruanne	62

MONDO TEGEVUSARUANNE

2024

SISUKORD

Eessõna	3
Mondo	4
Toeks keerulistes kontekstides	5
Mondo rahastusallikad ja tegevuste mahud	6
EESMÄRK 1	
Humanitaarabi	8
Arengukoostöö	15
Hariduse ja tervise programm	16
Toimetuleku programm	18
Digivõimekuse programm	20
Keskkonna programm	22
EESMÄRK 2	
Maailmaharidus ja teavitusprogramm Eestis	32
EESMÄRK 3	
Organisatsioon	40

EESSÕNA

2024. aasta oli Mondo tegevusvaldkondade jaoks üks keerulisemaid. Jätkus Venemaa täiemahuline sõda Ukraina vastu, intensiivistusid Iisraeli rünnakud nii Gaza sektori kui ka Liibanoni pihta ning valimiste tulemusena jätkusid Gruusias mitte-demokraatlikud protsessid, vaba kodanikuühiskonna suukorvistamine ja allutamine. Samas tõi detsember üllatusena Süürias Bashar al-Assadi režiimi kokkukukkumise ja uue lootuse rahule. Kliimamuutuste globaalsed mõõtmised mõjutavad nii keskkonnamuutusi, liigirikkust kui ka inimeste toimetulekut paljudes piirkondades. Kuigi kriisid on kestvad ja neis kannatavate inimeste arv on üha kasvanud, oli rahvusvaheline arengukoostöö ning humanitaarabi rahastus 2024. aastal langustrendis¹.

Mitmed vägivaldsed konfliktid eskaleerusid ning nägime muutust, kus tsiviilelanikkonna säästmine pole prioriteet, vaid on muutunud taktikaliseks sõjapidamise vahendiks. Sõjalistes konfliktides on tsiviilisikud, eriti naised ja lapsed, kõige haavatavamad ning aasta jooksul toimuva näitas, kuidas pikaajased rahvusvahelised kokkulepped – rahvusvaheline humanitaarõigus – ei kehti. Nii Iisrael kui Venemaa on näidanud tsiviilelanikkonna elu ja kaitseõiguse suhtes ükskõiksust, rünnanud teadlikult ning karistamatult tsiviiltaristut ja -inimesi, sealhulgas kooli ja haiglaid. Kui me lubame sel kujuneda normiks, hakkame igas järgnevas konfliktis oluliselt suuremaid kannatusi ja kahjusid nägema.

Seda enam tunnetame Mondos vastutust ning tajume oma töö olulisust. Eesmärgistatud ning tahtlik vägivald tsiviilisikute ja -taristu vastu on sõjakuritegu. Mondo mõistab selle üheselt hukka ning töötab igapäevaselt selle nimel, et maailm oleks rahumeelsem. Ka kõige keerulisemates olukordades peab tsiviilelanikel säilima võimalus inimväärses elus ning nende õigused peavad olema kaitstud.

Võrdselt murettekitav on näha, kuidas maailm on suurema polariseerumise kursil ning inimõiguste- ja vabaduste hoidmine ei ole iseenesest mõistetav ka mitte enam Euroopas. Seetõttu on oluline toetada igal võimalikul viisil tugeva kodanikuühiskonna säilimist nii Eestis kui mujal ning arendada meie elanikkonna, sealjuures noorte suutlikkust mõista globaalseid arenguid ja neid kriitiliselt hinnata. Mondo jaoks on võtmetähtsusega panustada Eestis maailmaharidusse ja toetada noortes avatud ning väärtuspõhise maailmapildi kujunemist.

Keset mitmetahulisi globaalseid kriise jääb Mondo keskseks ülesandeks õiglasema maailma eest seismine. Teame, et meie töö on positiivne mõju, kui suhtleme inimestega, keda meie programmid on toetanud. Näiteks said Venemaa poolt okupeeritud aladele lõksu jäänud Ukraina noored võimaluse jätkata oma haridusteed veebiõppes, lõpetada Ukrainas keskhari- dus ja seejärel vabas Ukrainas edasi õppida. Samuti on olnud meil võimalik toetada Liibano- nisse ümber kolinud Süüria pagulasnaiste ettevõtlust, kes 2024. aastal taaskord sõjategevuse tõttu oma kodudest lahkuma pidid ning meie kaudu toiduabi said.

Mondo jaoks on järjepidevus, meeskonnatöö ja koostöö võtmetegurid parema maailma kujundamisel – ning just neist märksõnadest lähtume oma töös iga päev. Aasta 2024 kinnitas taas, et ka piiratud ressursside tingimustes on strateegiliselt tegutsedes võimalik saavutada märkimisväärt mõju nii kohalikul kui ka rahvusvahelisel tasandil.

¹ <https://www.oecd.org/en/about/news/press-releases/2025/04/official-development-assistance-2024-figures.html>.

MONDO

VISION

Turvaline, hooliv ja kestlik maailm, kus kõigil on võimalus inimväärsele elule.

MISSION

Mondo on Eesti organisatsioon, mis toetab ja jõustab haavatavaid kogukondi maailmas ning kasvatab eestimaalaste arusaamist globaalsest ebavõrdsusest ja igaühe võimalustest seda leevendada.

Mondo seisab rahvusvaheliste humanitaarprintsiipide, demokraatlike väärtuste ja inimväärkuse eest.

Töötame humanitaarabi ja arengukoostöö valdkondades oma 11 sihtriigis pikaajaliste kohalike partneritega ning tunneme kohapealset konteksti hästi. See aitab meil kriisiolukorras kiiresti ja mõjusalt reageerida, et pakkuda looduskatastroofide ja inimtegevuse tõttu kriisi sattunud inimestele elupäästvat abi ja tuge inimväärse elu jätkamiseks läbi humanitaarabi tegevuste. Samuti suudame tänu pikaajasele tööle toetada kohalikke kogukondi vajaduspõhiselt, aidates luua püsivaid ja uuenduslikke lahendusi iseseisvaks toimetulekuks.

Mondo viib oma tegevusi ellu läbi viie programmi: hariduse/tervise, toimetuleku, keskkonna ja digivõimekuse programmid sihtriikides ning maailmahariduse programm Eestis. Eestis jagab Mondo Maailmakool teadmisi sellest, kuidas üleilmsed probleemid mõjutavad üksikisiku, kogukonna ja ühiskonna igapäevaelu ning kuidas igaüks saab maailma mõjutada.

Toetava tegevusena edendab Mondo sotsiaalset ettevõtlust ja vastutustundlikku tarbimist läbi tütarettevõtte Mondo Crafts OÜ. Nii toetab Mondo oma partnerkogukondade naiste ja erivajadustega inimeste toimetulekut ning müüb Eestis nende käsitööd.

Mondo on oluline partner Eesti riigi arengukoostöö strateegia elluviimisel, humanitaarabi osutamisel ja maailmahariduse edendamisel.

TOEKS KEERULISTES KONTEKSTIDES

Mondo viib arengukoostöö ja humanitaarabi tegevusi ellu 11 sihtriigis ning keskendub Eestis maailmaharidusele ja teavitustööle.

EESTI

Eurobaromeetri uuringute järgi on Eesti inimeste toetus arengukoostööle ja humanitaarabile Euroopa Liidu madalaim. Mondo tõstab Eesti inimeste teadlikkust nende teemadega seotusest ning vajadusest toetada läbi avalike teavituste ning maailmahariduse edendamise maailmakool.ee portaalis.

UKRAINA

2022. aastal alanud täiemahuline sõda Ukrainas on laastav pea igas valdkonnas. Pidevate õhuhäirete ja elektrikatkestuste tõttu on hariduse omandamine äärmiselt keeruline, vaimse tervise kriis mõjutab 68% inimestest ning 12,7 miljonit inimest vajab humanitaarabi. Mondo toetab riiki mitmekülgset hariduse, vaimse tervise, ülesehituse ja toimetuleku valdkondades.

ARMEENIA

Armeenia ühiskonda mõjutavad Mägi-Karabahhi piirkonna konfliktid ja enam kui saja tuhande põgeniku lisandumine riiki 2023. aastal. Sügavalt juurdunud soostereotüübid muudavad naiste olukorra keeruliseks ning piiravad nende õigusi ja osalust ühiskonnas. Mondo toetab Armeenias naisi nende õiguste tagamisel.

GRUUSIA

2024. aasta sügisel toimunud üldvalimised näitasid, et Gruusia on kaldumas kõrvale demokraatlikust riigijuhtimisest. Lisaks seisab ühiskond silmitsi kodanikuühiskonna tugeva piiramise ja üha sagenevate inimõiguste rikkumistega. Gruusias on väikelinnades ja maapiirkondades naiste ja tüdrukute õigused endiselt piiratud traditsiooniliste soorollide tõttu.

LIIBANON

Liibanonis on hinnanguliselt 1,7 miljonit pagulast, enamust Süüriast, mis teeb 5,9 miljonilise elanikkonnaga riigi üheks maailma kõrgeima pagulaste suhtarvuga riigiks maailmas. Aastaid kestnud poliitilise ebastabiilsuse ning majanduskriisi tõttu elab üle 80% Liibanoni inimestest allpool absoluutse vaesuse piiri. Mondo toetab Liibanoni inimeste toimetulekut ja laste kooliteed.

GHANA

Ligi 7 miljonit inimest (25% rahvastikust) elab allpool absoluutse vaesuse piiri. Lisaks on Ghana äärmiselt mõjutatud kliimamuutustest, mis toob kaasa haigusi ning nälga ja vaesust neile, kelle peamine sissetulek pärineb koduselt põllult. Mondo toetab Põhja-Ghanas naiste toimetulekut ja laste haridusvõimalusi.

UGANDA

Uganda suurteks väljakutseteks on majanduslik ja sotsiaalne ebavõrdsus, mida süvendavad kliimamuutused. Naaberriikide sõjaliste konfliktide tõttu on Uganda võtnud vastu 2,2 miljonit põgenikku, olles Aafrika suurim põgenike vastuvõtja. Mondo toetab Uganda maapiirkondade laste haridust, inimeste toimetulekut ja panustab digilõhe vähenemisse.

KEENIA

Keenias on kõrge töötuse määr, üle 25% elanikkonnast elab alla rahvusvahelise vaesuse määra ning ligipääs kvaliteetsele haridusele ja tervishoiule on ebaühtlane. 32,3% inimestest saab oma peamise sissetuleku ja toidu põllumajandusest, mistõttu on nad eriti haavatavad kliimamuutuste mõjude suhtes. Mondo pakub Keenias lahendusi, et aidata tagada inimestele väärikas toimetulek, ligipääs kvaliteetsele haridusele ning toetada kliimamuutustega kohanemist.

AFGANISTAN

Afganistanis on üks maailma suurimaid humanitaarkriise, kus inimesed peavad toime tulema mitmete kriisidega samaaegselt. Üle poole riigi elanikkonnast ehk 23,7 miljonit inimest vajab humanitaarabi. Eriti on mõjutatud naised ja tüdrukud, kelle haridust ka Mondo toetab.

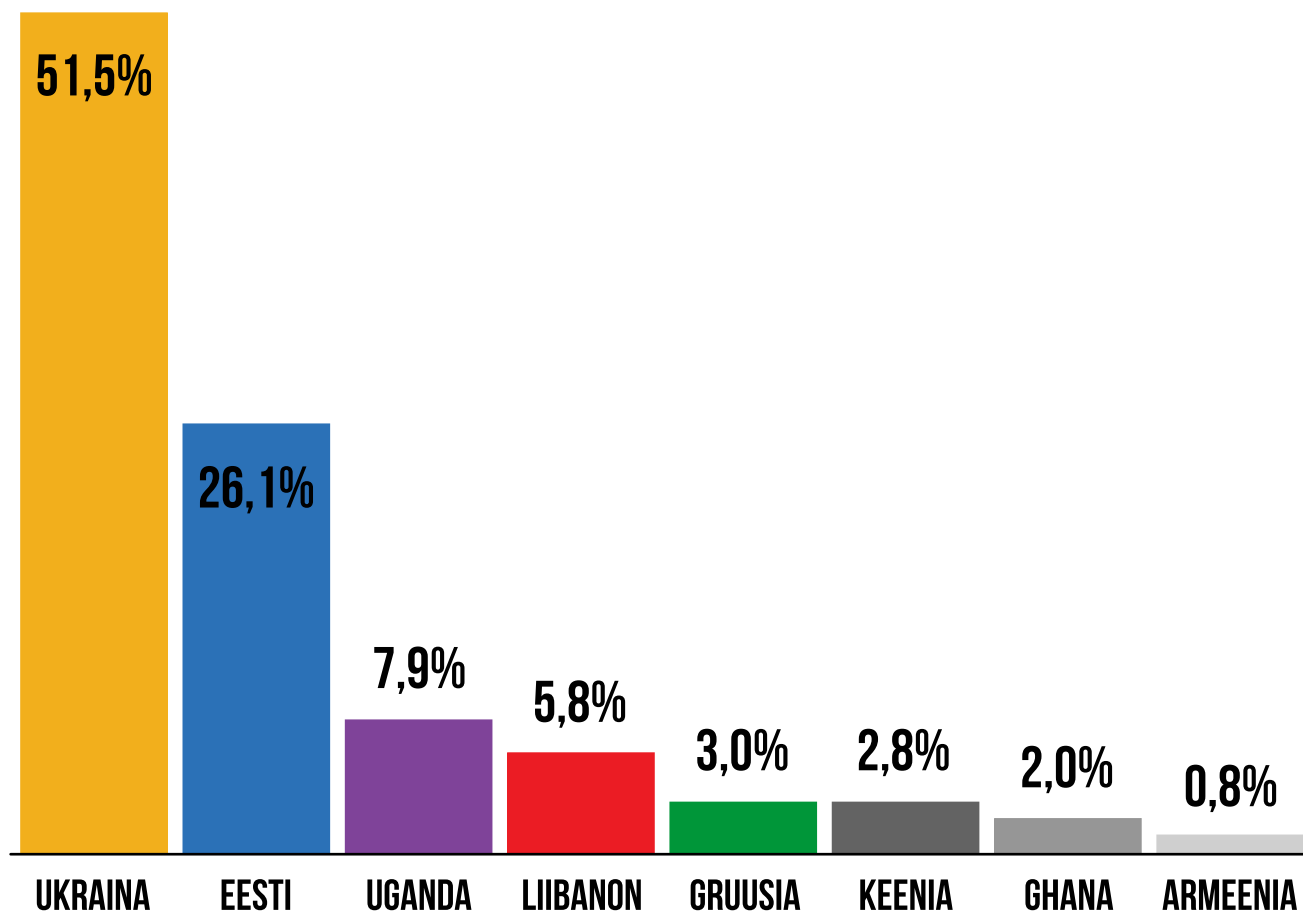
BIRMA

Viimastel aastatel on miljonite Birma tavainimeste elu muutunud üha keerulisemaks – 2021. aasta riigipööre tõi kaasa ulatusliku sõjalise konflikti, mis omakorda põhjustas majanduse ja avalike teenuste kokkukukkumise, nälja ning ebaturvalisuse. 2024. aastal vajas humanitaarabi 18,6 miljonit inimest. Mondo toetab Birmas šani vähemusrahvusest õpilaste haridust.

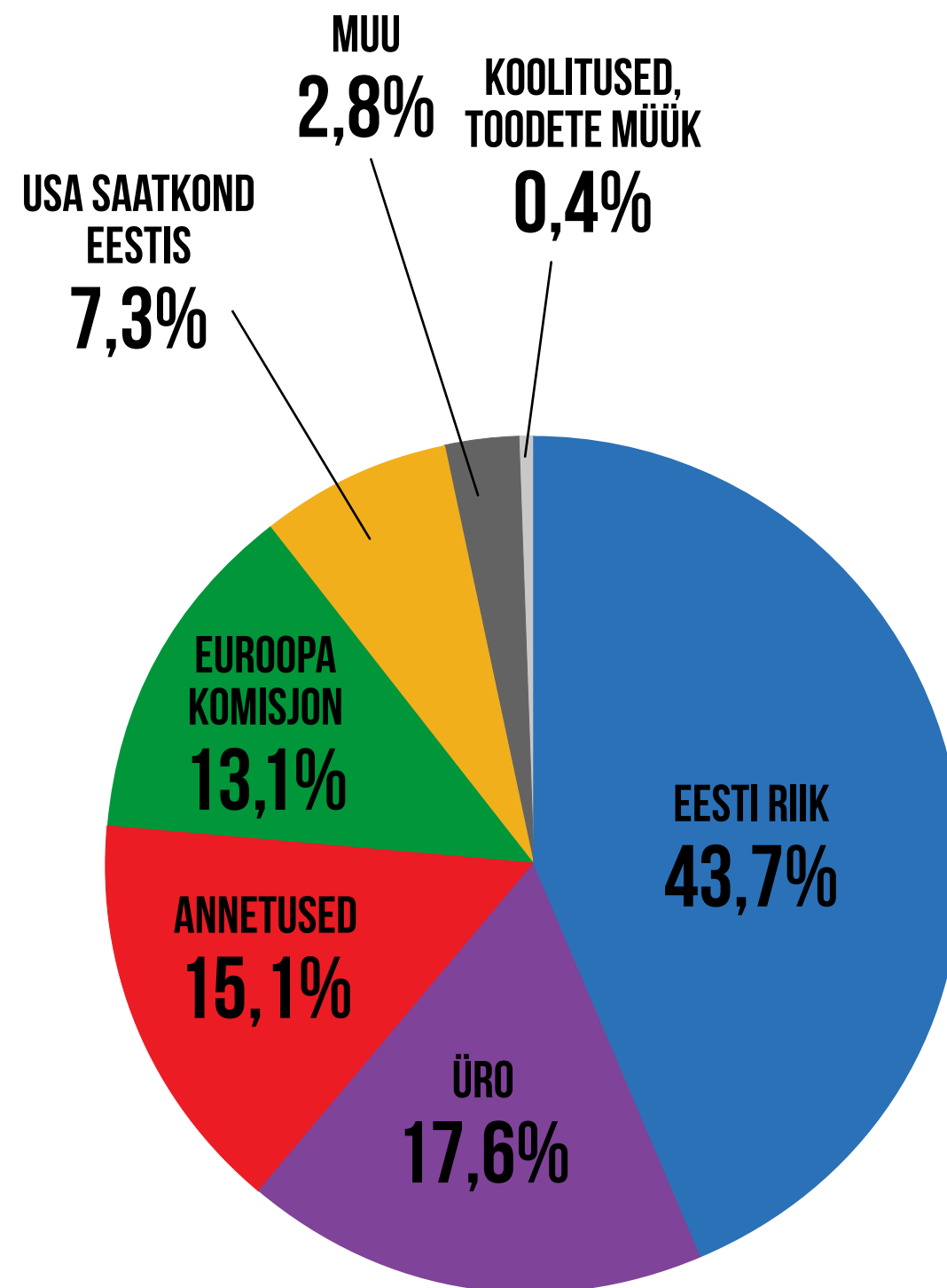
MONDO RAHASTUSALLIKAD JA TEGEVUSTE MAHUD

Mondo rahastuse maht püsis võrreldes varasema aastaga sarnasel tasemel, jäädes 2,9 miljoni euro juurde. Oleme kõige laiemal ulatusel arengukoostöö, humanitaarabi ja maailmahariduse partner Eesti riigile ning koostöös viime ellu mõjusaid projekte Eesti siht-riikides. 2024. aastal haldas Mondo 35 mahukat projekti. Annetuste osakaal eelarvest langes ootuspäraselt tagasi aega enne Ukraina täiemahulist sõda. 2024. aastal olid Mondo suurimad toetajad Eesti riik Eesti Välisministeeriumi, Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskuse ESTDEVi ja Keskkonnainvesteeringute Keskuse kaudu, Euroopa Komisjon ning ÜRO allorganisatsioonid UNHCR ja OCHA.

Tegevuste mahud

Rahastusallikad

EESMÄRK 1

KUJUNDAME HAAVATAVATELE SIHTRÜHMADELE VÕRDSEMAID VÕIMALUSI

Vabatahtlikud eksperdid toetavad Mondo partnerkogukondi mitmekülgselt, üheks eesmärgiks on suurendada nende iseseisvat toimetulekut. Keenias koolitas vabatahtlik Mattia Bachini väiketalunikke, edendades nii jätkusuutlikku põllumajandust ja toetades nende kliimamuutustega kohanemist. Eriti oluline osa oli finantskoolitused.

HUMANITAARABI

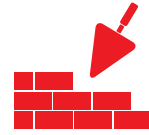
8083

inimest, sh lapsed, sai
Mondolt hädavajalikku
vaimse tervise abi
Ukrainas ja Liibanonis.

5387

inimesele jagasime
humanitaarabi toidupaki,
hügieenitarvete, talveabi
või rahapõhise abina.

44

sisepagulaskeskust
Ida-Ukrainas said tuge
talvekindlaks ehitamise
ja küttelahendustega.
Lisaks taastasime 8 kodu.

Mondo varustas 44 sisepõgenike majutuskeskust
Harkivi ja Dnipropetrovski oblastites talve üle-
elamiseks hädavajaliku küttematerjaliga.

2024. aastal kujundas Euroopa humanitaarabi maastikku peamiselt jätkuv sõda Ukrainas ja sellega kaasnev humanitaarkriis, mis oli ka Mondo humanitaarabi tegevuste keskmes. Aasta tõi humanitaarkriise juurde ning samas nägime rahastusmahtude vähenemist, mis pani kogu sektori keerulisse olukorda juba enne 2025. aastal toimunud USA humanitaarabi ja arengukoostöö rahastuse suuri kärpeid. See puudutas ka Mondo sihtriike – Ukraina, Liibanon ja ukraina sõjapõgenikud Gruusias. Kokkuvõttes tõi 2024. aasta esile humanitaarabi sektoris esile mitmeid keerulisi väljakutseid, mis nõuavad rahvusvahelise koostöö, koordineerimise, paindlikkuse ja kohaliku võimekuse arendamise tasakaalustatud lähenemist.

Mondo osaleb humanitaarabi andmises riikides, kus oleme varem tegutsenud ning kus meie kohalolek ja kogemus võimaldavad pakkuda tõhusat ja sihipärast abi. Humanitaarabi eesmärk on tagada, et sõjalistes konfliktides ega looduskatastroofide korral ei kaotaks inimesed elu seetõttu, et neil puudub ligipääs toidule, puhtale veele või turvalisele varjupaigale. Kiire ja professionaalne tegutsemine on sellistes olukordades hädavajalik. Pikalt kestvates kriisides on oluline tagada laste haridustee, inimväärne elu ja iseseisva toimetuleku säilimine ning oluliste tervishoiuteenuste kättesaadavus. Mondo panustas 2024. aastal mitmekülgsete tegevuste kaudu nende eesmärkide saavutamisse, keskendudes eelkõige Ukrainale.

2024. aastal olime Eesti Välisministeeriumi humanitaarabi strateegiline partner ning toetasime koostöös läbi mitme humanitaarabi projekti Ukrainat ja ukrainlasi Gruusias ning Süüria põgenikke ja siseriiklike pagulasi Liibanonis. Ukraina humanitaarfondi rahastusel toetasime Ukraina sisepagulaste majutuskeskusi talveks vajalike küttelahenduste ja -vahenditega.

Lisaks saime jätkata Ukraina humanitaarvajaduste katmist Eesti annetajate abiga.

Igas sõjas kannatavad enim lapsed. Pikalt kestvates kriisides on eriti oluline tagada lastele turvaline ja soe elamispaik, haridustee jätkumine ning vaimse tervise tugi.

UKRAINA

2024. aastal moodustas Mondo tegevuste mahust suurima osa Ukraina toetamine humanitaarabi raames.

Venemaa sõda Ukraina vastu algas 2014. aastal ja sellest ajast alates on ka Mondo Ukrainas humanitaarabi valdkonnas töötanud. 24. veebruaril 2022. aastal eskaleerunud Venemaa täiemahuline sõda Ukraina vastu on olnud laastava mõjuga kogu riigile. Ja see kestab.

Mondo lõi 2724 sisepõgenikule Ukrainas selleks talveks turvalised ja soojad elamis-tingimused, varustades neid vajaliku küttega ning parandades kokku 44 sisepõgenike majutuskeskust Harkivi ja Dnipropetrovski oblastites. Just need piirkonnad on vastu võtnud suurima osa sisepõgenikest – kokku 25%. Toetus talve üleelamiseks on äärmiselt oluline, kuna Venemaa ründab sihilikult energiataristut ning jätkuvate rünnakute tingimustes on selle taastamine keeruline. Üle kahe miljoni kodu on sõjas saanud kahjustada või täielikult hävitatud. Partnerorganisatsiooni ehitusmeeskonna 72 liikmele soetasime talvisteks tingimusteks ka vajaliku töövarustuse. Lisaks taastasime tugevalt kannatada saanud kaheksa pere kodud Kiievi ja Mõkolajivi oblastites.

Mondo esitles Ukraina Haridus- ja Teadusministeeriumile järeleõppe suvelaagrite „Easy camp” mudelit, mida piloteerisime 2024. aasta suvel 150 Zaporizžja oblastist pärit õpilastele pakutud laagrites. Zaporizžjas ei ole olnud võimalik üldhariduskoolides läbi viia kontaktõpet ning lastel on välja kujunenud edasist haridusteed mõjutavad õpilüngad. „Easy camp” lahendus õpilünkade tasandamiseks ja vaimse tervise toeks oli niivõrd edukas, et ministeerium hakkab meetodit uuel õppeaastal riiklikult rakendama.

Ukraina vaimse tervise kriisi leevendamiseks rakendas Mondo ühe olulise lahendusena mudeli, mille kaudu vajalik vaimse tervise diagnostika ning psühhiaatrilised ja psühholoogilised konsultatsioonid jõudsid veebiplatvormi Spokiy/Documental kaudu abivajajateni üle riigi. 2024. aastal toimus enam kui 2000 patsiendile üle 3614 psühhiaatrilise ja psühholoogilise nõustamisvisiidi. Kolme aasta jooksul on Mondo pakkunud Ukraina sõjas kannatanud inimestele üle 5500 vaimse tervise toe visiidi.

Mondo ettevõtlusprogramm Žitomõri oblastis aitab sisepõgenikel edukalt uues olukorras toime tulla. Ukrainas on enam kui 3,5 miljonit sisepõgenikku, kes on pidanud oma elu sõja tõttu uuesti alustama. Samuti on sõja tõttu kadunud hinnanguliselt 3,5–5 miljonit töökohta. Viiekuuline ettevõtlusprogramm toimus 2024. aastal kolmandat korda ning selles osales 40 sisepõgenikku, neist 80% olid naised, kellest enamus alustas või jätkas ettevõtjatena tööd.

Mondo osales aktiivselt hariduse (EiE), peavarju (Shelter), CCCM (Camp Coordination and Camp Management) ning tervishoiu (Health) klasterite töös. Kogusime informatsiooni ja jagasime infot enda tegevuste kohta, kujundasime vastavate valdkondade raporteid ning toetust.

Ukrainas vajab Venemaa täiemahulise sõja
tõttu humanitaarabi 12,7 miljonit inimest.
Mondo toetab riiki mitmekülgset hariduse,
vaimse tervise, ülesehituse ja toimetuleku
valdkondades.

GRUUSIA

Gruusias jagasime Ukraina põgenikele rahapõhise abi meetodil 571 apteegivautšereid ravimite soetamiseks ning 0–2-aastastele imikutele/väikelastele mähkmete ja piimasegu ostmiseks. Kuigi vautšerite jagamispunktid asusid Tbilisis ja Batumis, suutsime katta geograafiliselt suure osa erinevatest riigi piirkondadest kus Ukraina põgenikud elavad. Gruusia on võtnud vastu ligi 26 000 Ukraina põgenikku, vajades ka ise endiselt arengukoostöö raames tuge. Samuti puuduvad riigis toimivad süsteemid Ukraina sõjapõgenike toetamiseks.

LIIBANON

Iisraeli õhurünnakud Liibanonile 2024. aasta oktoobris tabasid tsiviiltaristut ja tekitasid humanitaarkriisi, mis sundis sisepagulusse üle miljoni inimese. **Mondo jagas toidu-, hügieeni- ja talveabipakke 565 oma kodu jätma pidanud perele**, kokku sai tuge 2092 inimest. Abisaajad olid eelkõige mitmelapselised pered ja leibkonnad, kus on eakaid või erivajadustega liikmeid. Lisaks pakkus Mondo 600 lapsele ja täiskasvanule psühholoogilist esmaabi ning kogukonnapõhiseid vaimse tervise tugisessioone. Vastav tegevus oli toetatud Eesti Välisministeeriumi humanitaarabi vahenditest.

Mondo töötab oma sihtriikides koostöös kohalike partneritega, kellega koos saame kriisi puhkedes inimesi toetada kiiresti ja mõjusalt.

A photograph showing two young boys running away from the camera down a dusty, unpaved street. The boy on the left is wearing a striped t-shirt and dark pants, while the boy on the right is wearing a pink t-shirt and dark pants. They are both running towards the background, where the street is flanked by tall, multi-story buildings that appear to be in various states of ruin or disrepair. The ground is covered in dust and small stones. The lighting is bright, suggesting a sunny day, and the overall atmosphere is one of displacement and hardship.

Eesti annetajate abiga saab Mondo kriiside puhul kohe­sel­te reageerida ja abistada. Just nii saime asuda esimesel päeval tegutsema, et toetada inimesi näiteks Liibanonis, kus 2024. aastal pidi Iisraeli sõjategevuse tõttu oma kodust lahkuma üle miljoni inimese sisepagulusse.

HUMANITAARABI VABATAHTLIKUD

Mondo lähetas 2024. aastal oma sihtriikidesse Ghanasse, Gruusiasse, Keeniasse ja Ugandasse 16 Euroopa vabatahtlikku eksperti. Nad tegutsesid viie Mondo partnerorganisatsiooni juures, toetades nii organisatsioonide arengut kui ka kogukonnaliikmeid vastavalt oma valdkonnale – näiteks hariduse kvaliteedi tõstmisel, väiketalunike toetamisel kliimamuutustega kohanemisel ning kogukondade digioskuste arendamisel. Vabatahtlikud koolitasid kokku 2319 inimest, nende seas naisi, ühistuid, väiketalunikke, võrdõigusvolinikke, noori ja haridustöötajaid.

Näiteks viis **Mondo vabatahtlik ekspert läbi pooleaastase koolitus- ja mentorprogrammi Gruusia Samegrelo piirkonna naistele sotsiaalse ettevõtluse teemadel**. Piirkonnas kannavad naised tihti traditsioonilist rolli ning nende osalus ettevõtlussektoris on väike. Vastav koolitus toetas nende iseseisvat toimetulekut ning väikeettevõtluse arendamist.

Samuti koolitasid Mondo vabatahtlikud eksperdid Keenias Shianda piirkonnas väiketalunikke, avades teemasid nagu mulla viljakus, jätkusuutlik põllumajandus ja finantskirjaoskus. Suur osa Lääne-Keenia maapiirkondade elanikest on väiketalunikud, kes elatuvad kodus põllulapi saadusest. Puudulik finantskirjaoskus on suureks takistuseks, et väiketalunikud oskaksid oma põllupidamisega edukalt ära elada.

Puude istutamine on üks lihtsamaid viise, kuidas kliimamuutuste mõjusid aeglustada. Mondo jagas koos partneri CODAga Põhja-Ghana Kongo küla naistele ja õpilastele sadu põlispuid, mida maha istutada.

ARENGUKOOSTÖÖ

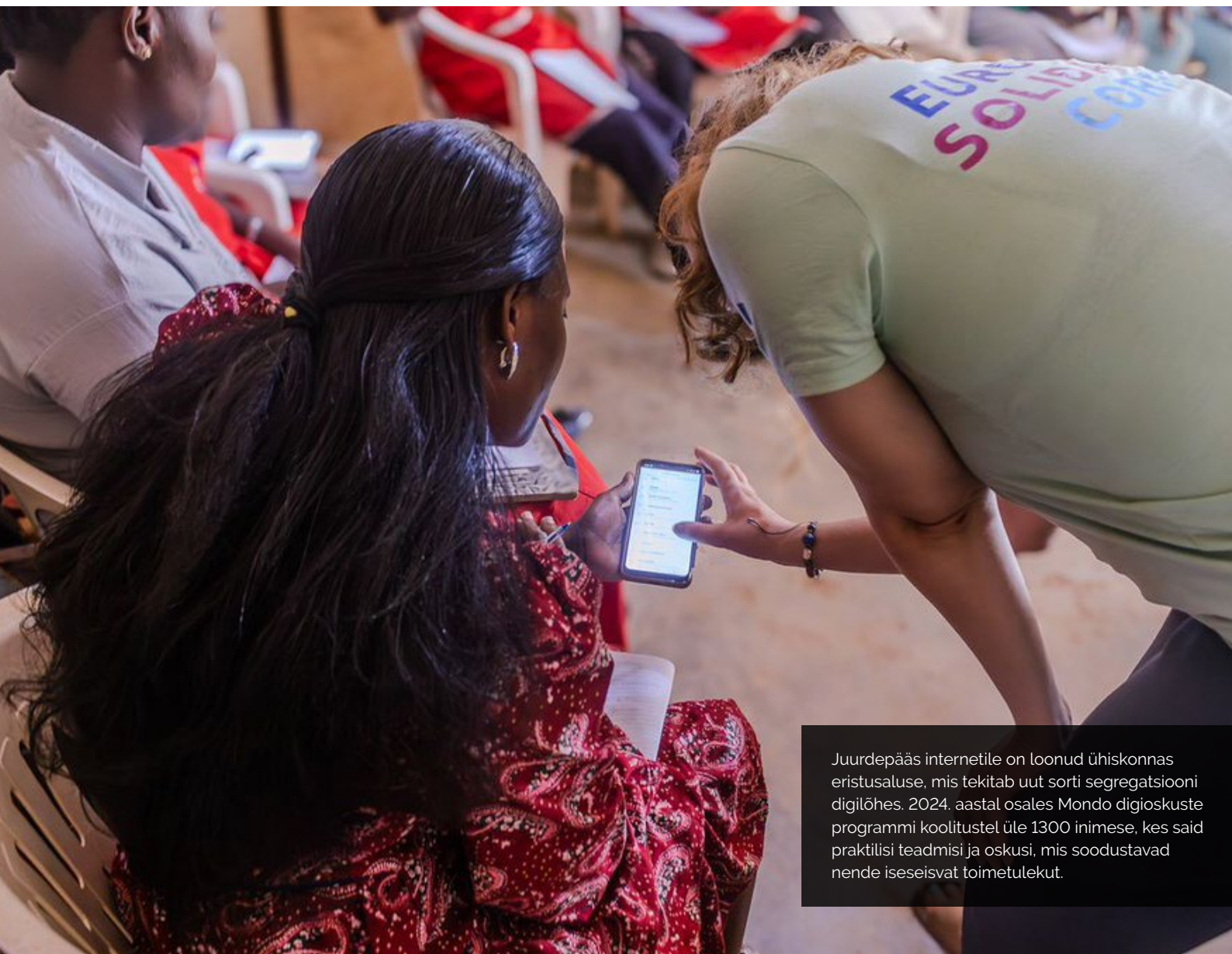
3998

inimest Mondo sihtriikides sai meie koolitustelt 2024. aastal oskuseid ja teadmisi, mis tõstavad nende toimetulekut, kasvatavad digioskuseid ja -turvalisust ning toetavad demokraatlikke arenguid. Kõige mahukam Mondo koolitusprogramm on digipädevuste õpetamiseks, mille kestus on keskmiselt 50 tundi.

1916

last sai 2024. aastal Mondolt olulist tuge oma haridusteel õppetoetuse, koolituse või muu koolis käimist toetava kaudu Ukrainas, Ugandas, Liibanonis, Keenias, Ghanas ja Birmas.

Juurdepääs internetile on loonud ühiskonnas eristusaluse, mis tekitab uut sorti segregatsiooni digilõhes. 2024. aastal osales Mondo digioskuste programmi koolitustel üle 1300 inimese, kes said praktilisi teadmisi ja oskusi, mis soodustavad nende iseseisvat toimetulekut.

HARIDUSE JA TERVISE PROGRAMM

Üks tõhusamaid viise globaalsete probleemidega võitlemiseks on läbi hariduse toetamise. Hariduse kvaliteedi parandamine läbi õpetajate koolitamise ning koolide toetamise, samuti haridusele ligipääsu suurendamine on teemad, mis on Mondo tegevuste keskmes peaaegu kõikides oma sihtriikides.

251 miljonit kooliealist last ei käinud 2024. aastal koolis. Selle hoomamatu numbri taga peitub palju erinevaid põhjusi – perel puuduvad rahalised vahendid koolitarvete või koolitasude maksmiseks, kool asub liiga kaugel ja teekond sinna pole ohutu, kriisipiirkondades on koolid lõpetanud tegevuse jne. Samas näitab statistika, et need lapsed ja noored, kel on õnne koolis käia, ei püsi Mondo sihtriikides haridussüsteemis piisavalt pikalt, et omandada korralik haridus. Kui Euroopa Liidus on keskmine koolitee pikkus 12,3 aastat, siis Afganistanis on sama näitaja vaid 2,5 aastat, Ugandas 6,3, Birmas 6,4 ja Ghanas 7,1 aastat². Eraldi teema on ka hariduse kvaliteet. Isegi riikides nagu Ukraina või Liibanon, kus keskmine haridustee ületab 10 aastat, on vaja keskenduda hariduse kvaliteedi parandamisele – et õpetajad oleksid kaasaegsete oskuste ja teadmistega, et koolides oleksid õppekavad mis toetavad noori tööturul ning seda toetaksid õppevahendid, mis on selleks loodud.

2024. aastal tähistasime Mondo Tarkusefondi 15. sünnipäeva. Aastate jooksul on fondi toel hariduse omandanud 1010 last Ghanast, Keeniast, Ugandast ja Birmast. See kõik on olnud võimalik tänu annetajatele, kellest mitmed on toetanud vähemate võimalustega lapse kooliteed algusest peale. Näiteks algas Ghana õpilase Emmanuella koolitee toetamine Tarkusefondis 2016. aastal, kui ta käis 4. klassis. Emmanuella on tänaseks jõudnud keskkooli lõpuklassi ning tema haridusteed on kogu aeg toetanud sama inimene.

„Haridus on üks kõige tugevamaid relvi, mille abil on võimalik maailma muuta,” on öelnud Nelson Mandela. Meie Mondos usume hariduse kestvasse mõjusse ja töötame iga päev selle nimel, et kvaliteetne haridus oleks kättesaadav kõikjal ning avaks tulevikuvõimalusi ka neile, kelle peredel või kogukondadel on täna keeruline toime tulla.

² <https://ourworldindata.org/grapher/average-years-of-schooling?time=latest&mapSelect=AFG-UGA-MMR-GHA-KEN-UKR-GEO>.

Haridus on Mondo tegevuste keskmises peaaegu kõikides oma sihtriikides, sest just laste, eriti tüdrukute, haridustee toetamine aitab luua positiivset ja kestvat muutust. Mondo tegeleb haridusega nii üksikute õpilaste koolitee toetamise kui laiemate hariduse kvaliteedi tõstmise projektide kaudu.

TOIMETULEKU PROGRAMM

Toimetuleku programmi keskmes on naised ja tööealised noored neis riikides ja kogukondades, kus Mondo töötab. Programmi peamine eesmärk on toetada haavatavate sihtrühmade paremat toimetulekut, mis võimaldaks neile inimväärse elu. Kuigi soov iseseisvalt ja jätkusuutlikult toime tulla on kõigil meie kasusaajatel sarnane, on probleemi juurpõhjused eri paigus erinevad – näiteks kliimamuutustest tingitud olukorrad, mis on viinud saagi ja seega ka sissetuleku kadumiseni, või lähisuhtevägivald, mille laastav mõju ei ole võimaldanud haridusteed jätkata ega tööturul aktiivselt osaleda. Samuti on keeruline hakkamasaamine sundrände tõttu kodust ja koduriigist lahkuma sunnitud naiste jaoks – nii uuel tööturul kohanemisel kui ka sotsiaalsete garantiide eest seismisel. Paljude puhul on juurpõhjuseks katkenud haridustee, mis on hilisemas elus lõiganud ära kõik võimalused tööturul areneda ja väärikalt hakkama saada.

Säästliku toimetuleku raamistik on laialdaselt kasutatav analüütiline tööriist, mis aitab mõista, kuidas erinevad tegurid mõjutavad inimeste elatustaset. Vastava raamistiku alusel on Mondo oma töös keskendunud ennekõike inimkapitali, sotsiaalse kapitali, looduskapitali ning füüsilise kapitali arendamisele ja kasvatamisele nende sihtrühmade hulgas, kelle puhul on väärikas toimetulek keeruline.

Mondo roll on neid probleeme koos kohalike partnerorganisatsioonidega adresseerida ja lahendada, arvestades kohalikke olusid. 2024. aastal pakkusime sõjapõgenikele ja pagulasnaistele koolitusi digipädevuste, ettevõtluse ja keelevaldkonnas, et aidata neil paremini tööturul hakkama saada või suurendada lisandväärtust oma väikeettevõtluses ning seeläbi parandada enda ja oma pere toimetulekut. Samuti oleme keskendunud kliimamuutuste tõttu keerulisse olukorda sattunud põlluharijatele, toetades kohalikke naisi konkreetsete lahenduste ja koolituste kaudu saagi väärindamisel ja paremal säilitamisel.

Lisaks toetame Mondo sotsiaalse ettevõtluse Mondo Crafts kaudu toimetuleku programmi alt naisteühistuid mitmetes riikides, millest kõige aktiivsem tegevus toimub Ghanas. Sealne naisteühistu sai koolitusi nahatöodes ja kvaliteedihindamises. Koolitused võimaldavad naistegrupil iseseisvalt tegutseda ning suurendada nende teenitud lisatulu. Naisteühistute kaudu on Mondo aidanud tõsta Kongo küla naiste iseseisvat toimetulekut juba 11 aastat ning nende tooteid saab osta Mondo poest.

Sotsiaalse ettevõtluse kaudu toetab Mondo naisteühistuid mitmetes riikides, millest kõige aktiivsem tegevus toimub Ghanas korvipunumise ja *shea*-või tootmisega.

DIGIVÕIMEKUSE PROGRAMM

34% maailma inimestest ei kasutanud 2024. aastal interneti³ – neil puudusid ligipääs, vajalikud seadmed või oskused, et osaleda tänapäeva kiiresti arenevas digimaailmas. See on loonud ühiskondade sees ja riikide vahel uusi lõhesid, mis süvendavad digitaalset ebavõrdsust ehk digilõhet ja seeläbi ka laiemalt ebavõrdsust elus hakkama saamises.

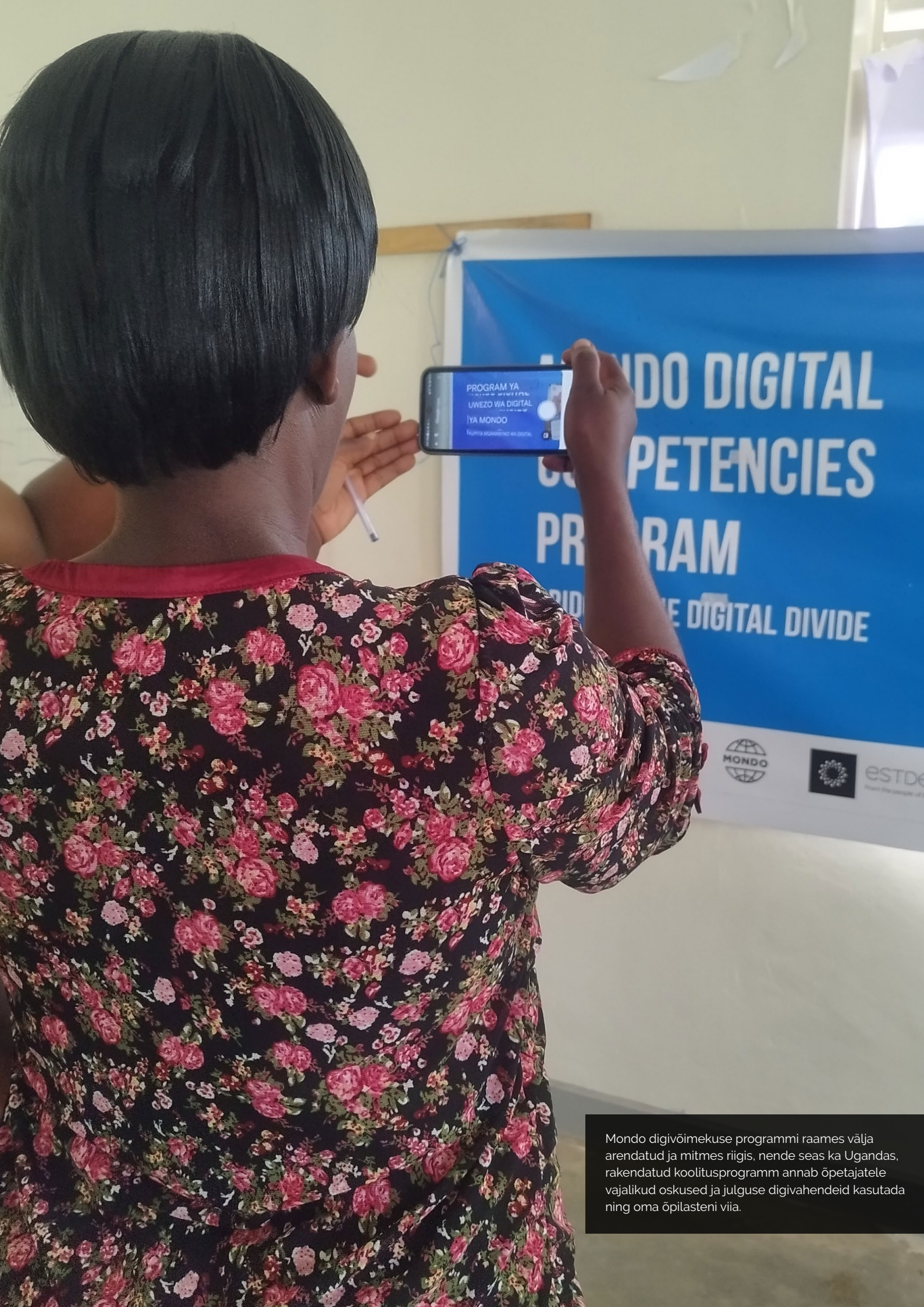
Mondo digivõimekuse programmi eesmärk on vähendada digilõhet ja selle kaudu haavatavate sihtrühmade ja marginaalsete gruppide veelgi suuremat ebavõrdsust ühiskonnas. Soovime, et ka kõige haavatavamad inimesed suudaksid digimaailmaga sammu pidada ning muutuvates oludes edukalt toime tulla.

Programmi keskmes on praktilised koolitused, mis aitavad osalejatel omandada uusi oskusi – olgu selleks kriisiolukorras toimetulek või uues elukohas põgenikuna kohanemine. Tuginedes Eesti tugevale digikogemusele, oleme välja arendanud paindliku, mitmekülgse ja sihtgrupi vajadusi arvesse võtva programmi, mis vastab erinevate kogukondade vajadustele igapäevaelus ja tööturul.

2024. aastal arendasime Mondo digipädevuste programmi, lisades uusi olulisi teemasid näiteks tehisintellekti teemad. Ugandas lisasime õpetajate koolitustele teema muutuste juhtimisest haridusasutustes ning nii Ukrainas kui Ugandas alustasime lisaks üldhariduskoolidele ka kutsehariduse õpetajate koolitamisega. Eestis elavate Ukraina sõjapõgenike toetamisel keskendusime nende kohanemisele Eesti e-riigi teenuste ja digiühiskonnaga.

Digipädevused aitavad inimestel toime tulla kriisiolukorras, leida elupäästvaid lahendusi, olla konkurentsivõimelisemad tööturul või kasvatada oma iseseisvat toimetulekut läbi ettevõtluse – kõik see aitab kaasa ebavõrdsuse vähendamisele. Ilma nende oskusteta jäävad paljud inimesed kõrvale globaalsetest arengutest, mis omakorda süvendab vaesust ja ebavõrdsust.

³ <https://datareportal.com/reports/digital-2024-global-overview-report>.

Mondo digivõimekuse programmi raames välja arendatud ja mitmes riigis, nende seas ka Ugandas, rakendatud koolitusprogramm annab õpetajatele vajalikud oskused ja julguse digivahendeid kasutada ning oma õpilasteni viia.

KESKKONNAPROGRAMM

Kliimamuutused mõjutavad ühiskonnagruppe erinevalt – enim haavatavad on näiteks naised, lapsed, aga ka väiksema sissetulekuga inimesed. Lisaks kannatavad rohkem need, kelle sissetulekud on suures sõltuvuses põllumajandustegevustest. Kui Eestis on põllumajandussektoris hõivatud 2,6% inimestest, siis näiteks Ugandas 66,3% elanikkonnast⁴. Suur sõltuvus põllumajandusest muudab kogu ühiskonna kliimamuutuste suhtes haavatavamaks.

Mondo keskkonnaprogrammi eesmärk on toetada meie sihtriikide kõige haavatavamaid kogukondi, kellel tuli 2024. aastal silmitsi seista ekstreemsete ilmastikuoludega nagu pikenenud põuad või äkkvihmad. Kevadel laastasid üleujutused Keeniat hävitades nii elusid kui hooneid ja saaki. Tänu annetustele saime kiiresti taastada ühe kogukonna kooli tualetid ning 741 õpilast said kooliteed jätkata. Just sellistes ootamatutes kriisides saame annetuste toel koheselt reageerida ja pakkuda inimestele kiiret tuge, et nende elu saaks jätkuda.

Programmi teine oluline osa on kasvatada kohalike kogukondade säilenõtkust kliimamuutuste tagajärgedega toimetulekuks. Toetame väiketalunikke uute põllumajanduspraktikate edendamisel, töötame koos kogukonnaga välja uusi võimalusi toidujulgeoleku suurendamiseks ning aitame kasvatada teadlikkust kliimamuutustest.

Eestis on keskkonnaprogrammi fookuses tõsta inimeste teadlikkust kliimaõiglusest – kes vastutab ja kannab kulud, kui kannatavad kõige enam need, kelle enda kliimajalajälg on kõige väiksem? Alustasime Eesti esimese rahvusvahelise keskkonnaõigluse konverentsi korraldamisega, mis toimus 10. aprillil 2025 Tallinnas.

Me elame piiratud ressurssidega maailmas ning kuigi kliimamuutuste mõju on tunda kõikjal maailmas, kannatavad selle tõttu rohkem need ühiskonnagrupid, kes on juba täna vähemate võimalustega. Mondo toetab oma partnerkogukondi selles olukorras mitmekülgset.

⁴ https://genderdata.worldbank.org/en/indicator/sl-empl-zs?view=trend&geos=EST_UGA&gender-total

Mondo toetab oma partnerkogukondade toidujulgeoleku kasvu. Üks viis selleks on kasutades Eesti firma Globedry loodud päikeseenergial toimivaid toidukuivateid, mis vähendavad toidu raiskamist ja võimaldavad saaki paremini müüa Gruusias, Keenias ja Ugandas.

PROGRAMMIDE TEGEVUSED RIIKIDE LÕIKES

ARMEENIA

Mondo alustas tööd Armeenias, et edendada soolist võrdõiguslikkust ja kodanikuühiskonda. Armeenias dikteerivad traditsioonilised soorollid ja patriarhaalsed viisid sageli ühiskondlikke protsesse ja norme ning naised seisavad oma õiguste saavutamisel silmitsi märkimisväärtsete väljakutsetega. 2024. aastal koolitas Mondo koostöös partneriga Women's Rights House Širaki piirkonna 12 kooli 185 õpetajat, et nad oskaksid ära tunda lähisuhtevägi-valda ning tõsta nende teadlikkust võrdõiguslikkusest.

Armeenias veedavad naised ja tüdrukud keskmiselt 21,7 protsenti oma ajast koduseid töid tehes, meeste puhul on see 4,4 protsenti. Mondo tegevused Armeenias naiste õiguste tagamiseks aitavad seda muuta.

BIRMA

Birmas valitsenud pinged kasvasid 2024. aastal reaalseks sõjategevuseks Põhja-Šani piirkonnas, kus Namlani külas tegutseb Mondo partnerorganisatsioon CRED. See organisatsioon haldab kooli koos õpilaskoduga, mida Mondo on aastaid toetanud. **2024. aastal käis Mondo toel Birmas koolis 261 õpilast.** Suvel jõudsid rünnakud ka Namlani külla. Kogu koolipere pidi evakueeruma ning leidis varjupaiga külast eemal asuva templikooli juures. Seal jätkati õppe-tegevust seni, kuni oktoobri lõpus olukord rahunes ja sai tagasi Namlani naasta. Sõjategevuse tõttu on sel õppeaastal kõik Põhja-Šani piirkonna riigikoolid suletud ning seal ei toimu õppetööd. Mondo partner CRED on seevastu oma koolituskeskuses õppetööd jätkanud.

GHANA

Mondo laiendas oma tegevusi Kongo küla kogukonnast Põhja-Ghana piirkonda, alustades koostööd Ghana Developing Communities Associationi ehk GDCAga, kellega töötame piirkonnas tugevama kodanikuühiskonna nimel. Töö pikaajalise partneri CODAga Kongo küla naiste käsitööühistute, laste haridustee ja Kongo kogukonna toetamiseks jätkus.

Mondo toetas Ghanas 113 õpilast algklassidest ülikoolini. Mondo Tarkusefond toetab üha enam õpilasi ülikoolihariduse omandamisel ning anname edaspidi veelgi enam just keskkooliõpilaste toetusi ja ülikoolistipendiume. Kõrgemates haridusastmetes on koolis käimine tihtipeale kulukam, kuna tuleb kolida perest eemale ning samuti on koolitasud kõrgemad. Kõrghariduse omandamine annab aga õpilastele suurema võimaluse väärika töökoha leidmiseks. Kokku toetasime sellel õppeaastal 8 õpilase kõrg-, 48 kesk- ja 59 põhihariduse omandamist.

Mondo rajatud IT-klassi Kongo külas kasutati 9476 korda. Viis aastat tagasi rajatud IT-klass oli piirkonna ainus avalik arvutiklass, mida külastasid nii kooliõpilased kui täiskasvanud. Eesti annetuste abil toimiv klass on oluline keskus, mis aitab tõsta vähemate võimalustega kogukonnas digioskuseid. 2024. aastal mõjutas klassi toimimist senisest sagedamad elektrikatkestused. Energiakindluse tagamiseks plaanib Mondo 2025. aastal paigaldada klassile päikesepaneelid.

Koostöös Mondoga loodud **naisteühistud müüsid 4.65 tonni shea-võid ning 1250 korvi.** Naisteühistud Yen Pang Basket Weavers ja Kongo Community Development Widows Association pakuvad kohalikele naistele teenida lisatulu ning seega võimalust iseseisvalt toime tulla, oma peret toita ning lastele haridust pakkuda. Punujate ühistu naised said koolitusi nahatöodes ja kvaliteedihindamises. Shea-või ühistule installeeriti uus veepump, mis muudab nende töötamise sujuvamaks. Annetuste toel saadud veepump toob puhta veel lähemale ka laiemalt kogukonna 370 liikmele. Naisteühistute kaudu on Mondo töötanud Kongo küla naiste iseseisvat toimetulekut juba 11 aastat ning nende tooteid saab osta Mondo poest Mondo Crafts.

Põhja-Ghana Kongo küla naised ja koolid istutasid 400 põlispuu istikut. Puude istutamine on üks lihtsamaid viise kliimamuutuste pidurdamiseks. Väärtuslikke viljapuid kliimamuutuste tõttu haavatavatesse kogukondadesse Birmas, Ghanas, Keenias ja Ugandas saab istutada ka Mondo heatekingituse abil.

Põllupidajad ekvaatorilähedastes piirkondades tunnetavad kliimamuutuste mõjusid juba täna eriti teravalt. Põhja-Ghanas talunikke külastades uuris Mondo vabatahtlik Jurate Narbutyte, kuidas kliimamuutused nende igapäevaelus tunda annavad ning millised lahendusi kohanemiseks nad näevad.

GRUUSIA

36 päikeseenergial töötavat toidukuivatit suurendavad Gruusia naiste toidujulgeolekut Samegrelo piirkonnas. Eesti ettevõtte GlobeDry loodud toidukuivatid pakuvad kohalikele naistele võimaluse oma aiasaadusi ja turustamiseks kasvatavaid puu- ja juurvilju, aga ka kala ja liha kuivatada ning väljaspool tavalist saagiperioodi neid turustada ja lisasissetulekut teenida. Samuti pakuvad toidukuivatid kogukonnale tuge kliimamuutustega kohanemisel, kuna kuivatatud viljad suurendavad kohalike elanike toidujulgeolekut. Toidukuivatite kasutamise, toiduhügieeni ja -käitlemise, ettevõtluse ning keskkonnamuutuseid käsitlevatel koolitustel osales esimestel kuudel 89 Samegrelo piirkonna elanikku, kellest 86 olid naised.

2024. aasta märtsis alustasime Gruusias projektiga „Veebipolitsei teenuse väljatöötamise esimene faas Gruusias“ mille **eesmärgiks oli toetada soopõhise, eriti naiste ja tüdrukute, turvalisust küberruumis ning soodustada sektoritevahelist koostööd soolise kübervägi-valla ennetamisel ja selle vastases võitluses Gruusias.** Jõudsime projektiga küll alustada, kuid pidime selle varem lõpetama ja tegevusi ellu ei viidud. Põhjuseks oli muutunud poliitiline olukord Gruusias, usalduse puudumine vabaühenduste ja riigi vahel suurenes ning värskest vastu võetud välisagentide seadus ja selle vastu meelt avaldanud inimeste väärkohtlemine, mille valguses ei olnud meie valmis koostööd Gruusia riigiasutustega sh politseiga jätkama.

LIIBANON

Mondo tegevused Liibanonis toetavad haavatavate kogukondade sotsiaalmajandusliku olukorra paranemist ajal, mil üle poole Liibanoni (53%) ning enamuse (90%) Süüria põgenike peredest vajab abi oma põhivajaduste katmisel. Digioskuste ja ettevõtluse koolitustega said 70 naist ja tüdrukut Bekaa piirkonnas ja Saida linna lähistel oskused, et alustada või edendada oma äri ning seeläbi parandada oma toimetulekut. Samuti kutsusime ellu Saida linnas naiste käsitöö turu, mis on ka projekti lõppedes edasi toimunud ning annab kohalikele naistele võimaluse lisasissetulekut teenida. Mondo koolitused on suunatud peamiselt pagulastaustaga inimestele, aga ka vähemate võimalustega kohalikele.

KEENIA

Mondo digivõimekuse programm laienes Lääne-Keeniasse. Esimene digipädevuste koolitus toimus Kisumu maakonna algkoolide 40le IT õpetajale, kes hiljem uusi oskuseid ja teadmisi oma kolleegidele edasi õpetavad. Need õpetajad töötavad piirkondades, kus juurdepääs digiõppele on piiratud. Koolitusprogramm keskendus digitaalsete vahendite ja pedagoogiliste strateegiate integreerimisele õppetöösse, et tõsta õpetamise kvaliteeti ja õpilaste kaasatust.

Mondo toel sai Kisumu maakonnas asuv 741 õpilasega Kolunga algkool uued tüdrukute välikäimlad. Sel suvel riiki laastanud üleujutused tõid endaga kaasa palju purustusi, nende seas ka Kolunga kooli. Käimlate puudumisel võib omavalitsus kooli sulgeda. 7 uut välikäimlat võimaldavad koolil õppetööd jätkata ja pakkuda just tüdrukutele võimaluse koolis käia.

Mondo Tarkusefondi toel käis Keenias koolis 105 õpilast, neist 20 olid erivajadustega.

Mondo partnerid Liibanonis asusid Iisraeli rünnakute järel koheselt sisepõgenikke vastu võtma koolimajades, mis kohandati ajutisteks majutuskusteks. Põgenikele pakuti kõike – magamisvarustusest söögini.

UGANDA

Mondo digipädevuste koolitused läbis 270 haridustöötajat ning programm laienes Põhja-Ugandast Lääne-Ugandasse. 2024. aastal läbis programmi 252 tulevast õpetajat ning nende juhendajat Fort Portali ja Canon Apolo õpetajakolledžites Lääne-Ugandas. Haridustöötajate digioskuste arendamine võimaldab neil pärast kooli lõpetamist pakkuda õpetajana töötades lastele nüüdisaegset haridust. Lisaks said annetuste toel Põhja-Ugandas asuvas Arua külas 18 algkooli õpetajat koolitusi, et digivahendeid turvaliselt ja edukalt õppetöös kasutada. Arua asub maapiirkonnas, kus õpetajate digipädevused on madalad ning märgatav osa elanikkonnast elab allpool vaesuspiiri. Digipädevuste koolitused aitavad vähendada digilõhet ning tagavad õpetajatele ja õpilastele suurema konkurentsivõime.

Mondo alustas Uganda kutsehariduskoolide digipöörde toetamist. Uganda riigi üheks oluliseks suunaks hariduses on digipädevuse tõstmine õpilastes, mis vajab omakorda olulist kasvu õpetajate oskustes – eriti kutsehariduses. Mondo loob selle lahenduseks koostöös Tallinna Ülikooliga Uganda kutsehariduskoolidele digipädevuste tegevuskava, pikaajalise rakendusplaani ning koolitab kutsekoolide õpetajaid ja juhtkonda.

Esimesed lapsed lõpetasid Ugandas Mondo Tarkusefondi toel põhikooli. Uganda Kikooba kooli toetame aastast 2019 ehk viimased kuus aastat. Mitmel lapsel, kes nüüd keskkooli on jõudnud, on olnud kuus aastat sama toetaja. Tarkusefondi toel käis Ugandas 2024. aastal koolis 100 õpilast. Lisaks sai Kikooba kool annetuste toel uue õppeklassi, mis leevendab ruumikitsikust ja võimaldab lastel keskenduda õppimisele. Kui varem õppis 50 last ühes ruumis, mis oli käepäraste vahenditega eraldatud kaheks, siis nüüd on õpilaste kasutada kaks eraldi ruumi.

Ugandas Kikooba kogukonnas toimus koolitus kohalikele elanikele efektiivsemate ahjude loomiseks, et vähendada söögitegemisest tekkivaid negatiivseid mõjusid keskkonnale. Koolitusel osales kokku 70 inimest.

Annetajate toel sai Mondo partnerkogukond Kikooba külas Ugandas uue klassiruumi, mis võimaldab 50 lapsel õppida ühe ruumi asemel kahes.

UKRAINA

21. septembril toimus kaheksas Arvamusfestival Ukrainas. Mondo on toetanud festivali selle algusest alates, et soodustada demokraatlikku arutelukultuuri riigis.

Mondo kaardistas ja toetas koos Eesti haridusiduga Clanbeat Žōtomōri oblastis kooliperede vaimset tervist, mis **annab ülevaate ja võrdleva pildi sõja mõjust noorte ja kooli töötajate vaimsele heaolule**. projekti raames viidi 25 kooli kokku just neile sobivaimate tugiteenustega. Uuringus osales 897 koolide töötajat ning 3854 õpilast.

Kohtusime oktoobris toimunud Skills4Recovery initsiatiivi konverentsil Ukraina Haridus ja teadusministeeriumi aseministri Dmytro Zavgorodniiga ning Ukraina majandusministeeriumi aseministri Tetyana Berezhnaga. Arutas Ukraina hariduse toetamise vajadusi ning muutunud vajadusi tööturul.

Mondo alustas tegevustega, et edendada Ukraina kutsehariduse valdkonda ning luua haridustehnoloogia õppekava koostöös Tartu Ülikooliga. Mondo roll GIZ kogu Ukrainat hõlmavas projektis on juhtida Ukraina esimese haridustehnoloogia õppekava väljatöötamist, tõsta 45 kutsekooli õpetaja ja juhtkondade digivõimekust ning viia õppekavadesse sisse erialased digilahendused. Mondo juhitud osa Skills4Recovery ühisrahastusega algatusest on üks suurimaid Eesti rahastatud kutsehariduse edendamise projekte Ukrainas.

Edendasime 504 haridustöötaja ja -ametniku digioskuseid Mondo digivõimekuse programmi kaudu Žōtomōri ja Tšernihivi oblastites, mis on 5% mõlema oblasti õpetajatest. Õpetajate ja kohalike ametnike digivõimekuse arendamine parandas nendes regioonides hariduse kvaliteeti, mis on võtmetähtsusega hübriid- ja veebipõhise õppe pakkumisel ning kiirendatud õpivõimaluste loomisel (*catch-up learning*), eriti lastele, kes on sõja tõttu õppimises maha jäänud.

Mondo kaardistas koos Eesti haridusiduga Clanbeat Žōtomōri oblasti õpilaste ja koolipere vaimse heaolu seisuga ning selgus, et üle poole gümnaasiumiõpilastest ja koolide töötajatest kogeb madalat vaimset heaolu. Kõige madalamaks hindasid enda vaimset heaolu aineõpetajad, kes on ka klassijuhataja rollis.

EESMÄRK 2

**KASVATAME EESTIMAALASTE
ARUSAAMIST GLOBAALSEST
EBAVÕRDSUSEST JA IGAÜHE
VÕIMALUSTEST SEDA LEEVENDADA**

MAAILMAHARIDUSE PROGRAMM EESTIS

11 238

last ja noort osales
Maailmakooli
kaudu erinevates
maailmahariduslikes
tegevustes.

1828

haridustöötajat võttis
osa Maailmakooli
koolitustest ning vedas
oma lasteaia, koolis
või noortekeskuses
maailmahariduslikke
tegevusi.

139

koolitust, töötuba
ja avalikku üritust
andis noortele ja
haridustöötajatele
maailmahariduslikke
teadmisi.

316

maailmahariduslikku
õppematerjali on
kättesaadavad
maailmakool.ee
varamus.

Igal kevadel korraldab Mondo Eestis maailmahariduse seminari, mis tõi 2024. mais kokku üle saja huvitatud haridustöötaja, ametniku ja noore.

2024. aasta oli noortele ja haridustöötajatele suunatud maailmahariduse tegevuste kujundamisel mitmeti tähenduslik. Maailm tundub üha ebakindlam ning noored kogesid selle mõjusid nii otseselt kui ka kaudselt – sõda Euroopas, kliimakriisi süvenemine, ränne ja polariseerumine jõudsid nendeni läbi uudiste, koolitundide ja isiklike kogemuste. Just seetõttu on maailmahariduse roll järjest olulisem: see võimaldab noortel küsida globaalsetel teemadel neile olulisi küsimusi, näha erinevate teemade vahel seoseid ning samal ajal kujundada hoolivaid ja õiglust väärtustavaid hoiakuid.

Mondo Maailmakool seisab selle eest, et õpetajad ja noorsootöötajad ei jääks tundlike ja keeluliste teemade käsitlemisel üksi, vaid saaksid selleks tuge, teadmisi ja kvaliteetseid metoodilisi tööriistu. 2024. aastal panime eelkõige rõhku rahuharidusele, aga ka pagulasteemade käsitlemisele ja kultuurilise mitmekesisuse väärtustamisele. Toetasime maailmahariduse praktikute kogukonda, korraldades igakuiseid õpetajate õpiringe. Käivitasime mitmed laiapõhjalised protsessid, näiteks valikaine „Globaliseeruv maailm“ uuendamise ja koolitervikliku lähenemise juhendmaterjali loomise, mis aitavad maailmaharidust järgnevatel aastatel süstemaatiliselt edendada. Seisime aktiivselt ka valdkonna arengute eest huvikaitses.

Avatud hoiakute kujundamine ulatub ka klassiruumist kaugemale. 2024. aastal panustasime jätkuvalt avalikkusele suunatud tegevustesse – korraldasime kogukondlikke üritusi väiksemates Eesti paikades ning toime kokku eri taustaga inimesi. Näiteks toimus südamlilik kohtumine Tartus, kus Ukraina ja Süüria põgenikud koos kohalike tartlastega valmistasid süüa. Koostöös pagulastega näeme, et kultuuridevaheline mõistmine ja sotsiaalne sidusus ei sünni iseneest, vaid vajavad teadlikku pingutust, usaldust loovaid tegevusi ning ka vaimse heaolu toetamist. Koordineerisime kunstiteraapia seansse Ukraina lastele ja pakkusime vaimse tervise teenuseid täiskasvanutele – ka see loob aluse hoolivale ja sidusale ühiskonnale.

LAPSED JA NOORED

Õppeaasta jooksul toimus haridusasutustes üle Eesti 24 maailmapäeva, -nädalat või -kuud, mille raamistavaks pealkirjaks oli „Meie maailm. Minu mõju.”. Maailmahariduslikke tegevusi korraldasid nii koolid, noortekeskused kui ka lasteaiad. Konkursi võitis Tallinna Inglise Kolledž, kus maailmapäevade keskseks sündmuseks oli õpilaste korraldatud nelja paneelaruteluga Arvamusfestival. Kokku osales maailmapäevade tegevustes üle 8100 õpilase ja 500 haridustöötaja.

Kevadel toimus traditsiooniline noortele suunatud loovkonkurss pealkirjaga „Kildudest saab tervik”, mis keskendus mitmekesisuse ja identiteedi teemadele. Konkursile laekus 33 tööd 43-lt noorelt autorilt. Žürii tunnustas mitmeid eriilmelisi töid visuaalkunsti, kirjanduse, heli ja tarbekunsti valdkonnast.

Aasta jooksul pakkusime noortele 30 töötuba ja külalistundi, mis tuginesid tõendus- põhistele ja mõjusatele meetoditele. Näiteks toimusid virtuaalreaalsuse mängud koos ekspertloenguga rände ja muusika seostest. Lisaks klassiruumis toimunud tegevustele said noored osaleda mitmetes koolivälistes sündmustes, nagu rahvusvaheline ÜRO simulatsioon ja noortelaagrid.

Igal oktoobrikuul toimuv õiglase kaubanduse kuu töö kokku 49 haridusasutust, pakkudes enam kui 6800 õpilasele ja 460 õpetajale töötubade, näituste ja arutelude kaudu võimalusi käsitleda teadlikku tarbimist, tootmisahelaid ja nende seoseid sotsiaalse õiglusega.

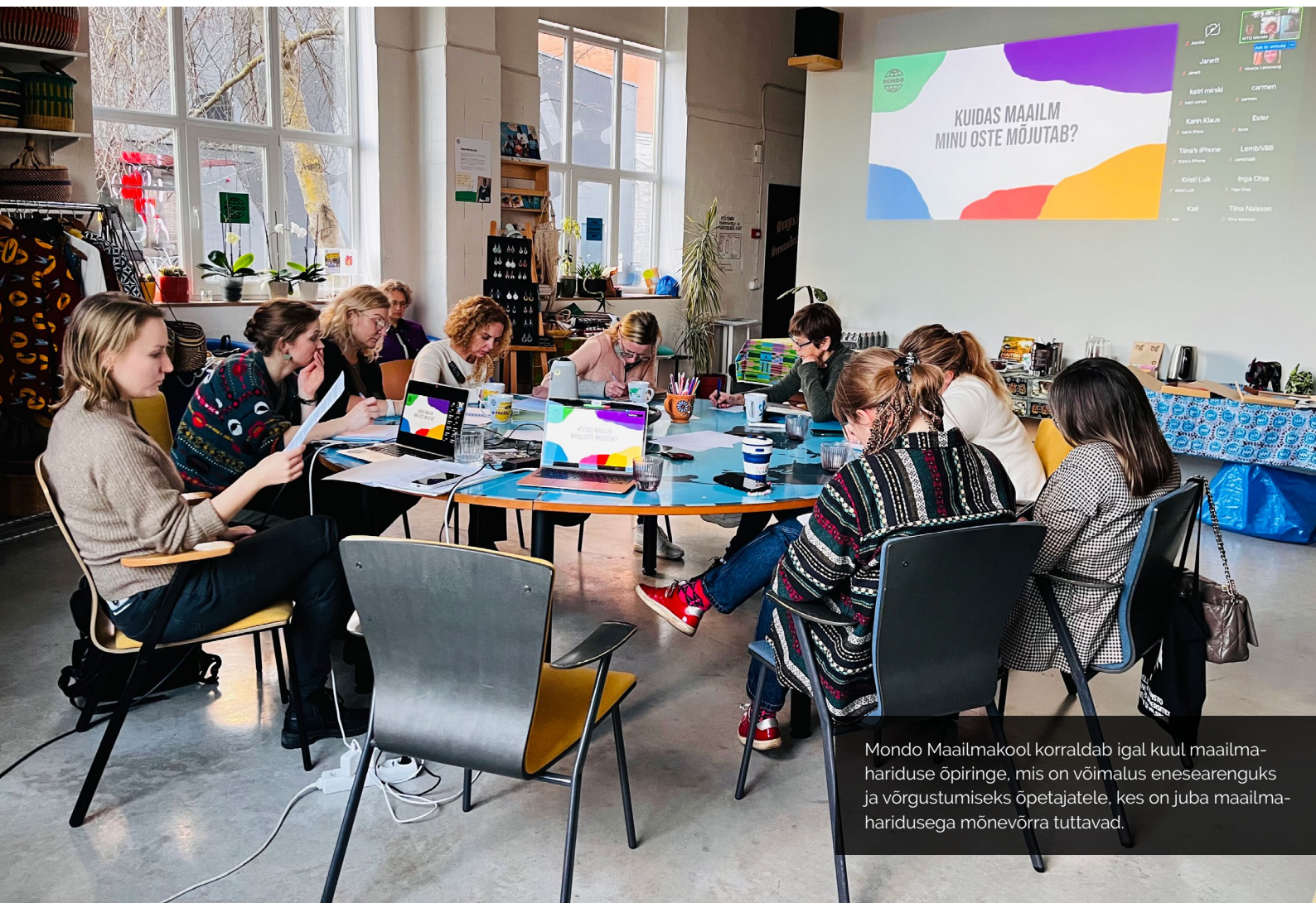
Mondo Maailmakool korraldab igal aastal noortele loovkonkurssi, mis paneb õpilased globaalsete teemadega loominguliselt tegelema.

HARIDUSTÖÖTAJAD

Maailmakooli koolitustel ja seminaridel osales kokku 545 haridustöötajat, kes said tuge maailmahariduse teemade lõimimisel. Aasta jooksul pakkusime 35 koolitust ja temaatilist seminari, mis keskendusid maailmahariduse lõimimisele ainetundidesse, sealhulgas rände ja kliimamuutuste käsitlemisele ning rahuhariduse põhimõtetele. Traditsiooniliselt toimus ka Maailmakooli aastalõpuüritus „Maailmakool tänab!“ ning maailmahariduse seminar, mis sel korral keskendus praktilistele näidetele maailmaharidusega tegelemisel nii väikeses kogukonnakoolis kui ka suures riigigümnaasiumis ning maailmahariduse rolli mõtestamisele läbi India koolijuhi kogemuse. Juba kaheteistkümnendat korda toimus maailmahariduse kursus ning teist aastat jätkusid igakuised maailmahariduse õpingid, mis toetasid kriitilis-eetilist maailmahariduse käsitlust ja kogemuste jagamist õpetajate vahel.

Veebileht maailmakool.ee toimib jätkuvalt keskse ressursiplatvormina. Õpetajad laenutasid aktiivselt dokumentaalfilme ja näitusi ning kasutasid digitaalset materjalikogu, mida täiendame igakuiselt. Tagasiside põhjal väärtustavad õpetajad Maailmakooli kui usaldusväärset partnerit, mis pakub sisulist tuge ja ajakohaseid vahendeid maailmahariduse lõimimiseks eri õppeainetesse ja kooliellu tervikuna. Teemade vaates osutus oluliseks rahuhariduse – sotsiaalse õigluse ja diskrimineerimise vähendamise – tugevam käsitlemine nii õpetajakoolitustes kui ka õppematerjalides. Koostasime juhendmaterjale, mis toetavad haridustöötajaid konfliktide ennetamisel ja rahumeelse klassikultuuri kujundamisel.

Mondo Maailmakool korraldab igal kuul maailmahariduse õpingeid, mis on võimalus enesearenguks ja võrgustumiseks õpetajatele, kes on juba maailmaharidusega mõnevõrra tuttavad.

KOOSTÖÖVÕRGUSTIKUD

Mondo on koordineerinud juba aastaid UNESCO ühendkoolide ja Läänemere Projekti võrgustikku Eestis, kuhu kuulus 2024. aastal 64 haridusasutust. Võrgustiku tegevus tugineb rahvusvahelisele UNESCO võrgustiku strateegiale, mille eesmärk on toetada rahu, kestlikkuse ja üleilmse vastutuse väärtuseid hariduses.

Euroopa Parlamendi partnerkoolide programmi EPAS võrgustik kasvas, hõlmates 2024. aasta lõpus 22 Eesti kooli. Haridussaadikute programm töi aktiivselt kooliellu Euroopa-teemalisi arutelusid ja õppeüritusi nii Eestis kui rahvusvaheliselt.

Mondo veab Eestis Euroopa Parlamendi partnerkoolide programmi EPAS, mis hoiab muu hulgas tugevalt esil Euroopa väärtusi.

PAGULASED EESTIS

Põgenike kohanemise toetamisel keskendusime haridusele, kogukondlikule sidususele, digipädevustele ja vaimsele tervisele. Mondo Ukraina Akadeemia jätkus aktiivselt, tuues igakuiselt kokku Ukraina õpetajaid, et toetada nende toimetulekut Eesti haridussüsteemis ja tööturul. Toetasime ka 40 Ukraina haridustöötaja eesti keele õpet ning pakkusime Eesti õpetajatele traumateadliku lähenemise täienduskoolitusi.

Mondo tõi erinevatel üritustel kokku 3345 kohalikku elanikku ning Eestis elavat põgenikku, et toetada omavaheliste kontaktide loomist. Üheteistkümnel kogukondadele suunatud üritusel osales ühiskokkamistel 678 põgenikku ning 2385 kohaliku kogukonna liiget. Mängulistest tegevustes, noorte kunsti- ja muusikalaagris osales 120 Ukraina sõjapõgenikust noort ning 162 kohalikku noort.

Toetasime Ukraina põgenike vaimset tervist, rakendades veebipõhist Documental kliiniku mudelit ning õpilastele kunstiteraapia sessioone. Ukraina psühholoogide ja psühhiaatrite konsultatsioone sai 335 inimest ning kunstiteraapia sessioonides osales 139 Ukraina 7–15-aastast õpilast 11 koolis. Koostöös Tallinna Ülikooliga läbi viidud sessioonid pakkusid lastele ja noortele võimalust töötada läbi keerulisi kogemusi loovalt ja turvalises keskkonnas.

Mondo digipädevuste programmi kaudu toetasime 66 Ukraina sõjapõgeniku toimetulekut Eesti ühiskonnas, arendades oskuseid, mis on vajalikud e-teenuste kasutamiseks, töö leidmiseks ja iseseisvaks hakkamasaamiseks. Lisaks viisime 126 Ukraina noorele läbi kolm digidisaini töötuba.

Toit ja selle tegemine on hea viis kohalikel kogukondadel saada tuttavamaks Eestisse tulnud pagulastaustaga inimestega.

Põgenike kohanemise toetamisel keskendusi 2024. aastal haridusele, kogukondlikule sidususele, digipädevustele ja vaimsele tervisele, pakkudes Ukraina sõjapõgenikele tasuta veebinõustamisi nende emakeeles.

EESMÄRK 3

**MUUTUME
ORGANISATSIOONINA
ELUJÕULISEMAKS JA
MÕJUSAMAKS**

236

**inimest Eestis, Ukrainas,
Keenias ja Ugandas
panustas Mondo töösse
aastal 2024. Lisaks tiimid
meie mitmekümnest
partnerorganisatsioonist.**

Mondo tegutseb selle nimel, et muuta maailma võrdsemaks ja rahumeelsemaks, toetades haavatavaid kogukondi ning tegutsedes arengukoostöö, humanitaarabi ja maailmahariduse valdkondades. Selle missiooni täitmine on võimalik vaid tugeva ja hästi toimiva organisatsioonina. 2024. aastal astusime olulisi samme, et suurendada oma elujõulisust ja mõjusust nii meeskonna, struktuuri kui ka tööprotsesside arendamise kaudu.

Tänu pühendunud meeskonnale ja strateegilistele arengutele püsib Mondo tugeva organisatsioonina. Jätkame oma tööd, et olla mõjus ja jätkusuutlik partner nii Eestis kui ka rahvusvahelisel tasandil, toetades kogukondi ja edendades globaalset õiglust.

INIMESED

Mondo töösse panustas möödunud aastal üle 236 inimese – see peegeldab meie laiapõhjalist ja mitmekesist kogukonda. Meie põhimeeskonnas töötas 37 inimest kolmes riigis, samal ajal kui 24 vabatahtlikku panustasid viies riigis ning 5 praktikanti Eestis. Lisaks kaasasime üle 175 projektitöötaja, kes jagasid oma teadmisi ja oskusi koolitajate, analüütikute ja loovisikutena. Tugev meeskond tagab, et suudame pakkuda mõjusaid tegevusi nii arengukoostöös, humanitaarabis kui ka maailmahariduses.

2024. aastal keskendusime meeskonna arendamisele. Viisime läbi 10 värbamisprotsessi põhimeeskonda, sealhulgas 4 Ukrainas, kus meie meeskond kahekordistus. Töötajate rahulolu püsis kõrge tasemel – koostöövestlustel hinnati rahulolu keskmiselt 4.5 punktiga. Lisaks panustasime aktiivselt töötajate professionaalsesse arengusse – kolm meeskonnaliiget omandasid akadeemilise kraadi, sealhulgas kaks magistrikraadi ja ühe mikrokraadi.

ARENDUSED

Mondos toimusid ka struktuurilised muudatused. Augustist alates on Mondo juhatus kahe-liikmeline ning loodi personali- ja arendusjuhi ametikoht, et tugevdada sisemisi protsesse ja toetada meeskonna kasvu. Need muudatused aitavad kaasa strateegilisemale juhtimisele ja ressursside tõhusamale kasutamisele.

PARTNERLUSED

Eestis on Mondo Välisministeeriumi strateegiline partner humanitaarabi valdkonnas ning Haridus- ja Teadusministeeriumi strateegiline partner perioodil 2022–2024 üldhariduskoolides digi- ja roheoskuste toetamise osas.

Ugandas seob Mondot suurepärane koostöö Haridus- ja Spordiministeeriumi õpetajahariduse ja koolituse osakonnaga. Ukrainas on Mondo sõlminud koostöömemorandumiga Ukraina Haridus- ja Teadusministeeriumiga.

Siseriiklikest võrgustikest on Mondo Eesti vabaühendusi koondava Vabaühenduste liidu ja Arengukoostöö Ümarlaua (AKÜ) liige. Mondo esindas Eestit Euroopa ülese maailmahariduse töörühma CONCORD juures.

Läbi aastate on Mondo jaoks oluliseks kanaliks Swedbanki ja Heateo SA loodud annetuskesk-kond „Ma armastan aidata“.

TUNNUSTUSED

Mondo tegevus pälvis 2024. aastal ka märkimisväärset tunnustust. Meie Armeenia tegevuste juht Ili Aavik sai Eesti aasta kodaniku aunimetuse, tunnustades tema pühendumust ja mõju kohalikus kogukonnas. Samuti tunnustati Mondo tööd rahvusvahelisel tasandil – Austria valit-sus andis meile Intercultural Achievement Award auhinna teavituskampaania eest, mis avas Eestis elavate pagulaste lugusid sotsiaalmeedias.

AVALIKKUS

Mondo kampaaniate, avalike ürituste ja sõnavõttude eesmärk oli tõsta inimeste teadlikkust ja kasvatada toetust Eesti arengukoostööle ja humanitaarabile. Avalike sündmuste seeriad pealkirjadega „Mondo akadeemia” ja „Mondo kutsub külla” löid võimalusi mõtestatud dialoogiks Mondo sihtriikide hetkeolukorra üle. Eesti Arvamusfestivalil korraldasime arutelu avamaks väljakutseid Eesti jaoks olulistes partnerriikides Ukrainas ja Gruusias ning küsida, kas ja kuidas saab Eesti hapra demokraatiaga ja keerulises olukorras riike toetada. Lisaks osalesime veel kahel arutelul, mis keskendusid laiemalt Eesti arengukoostööle ja humanitaarabi tegevustele. Viis suuremat kampaaniat kutsusid panustama kiireloomulise humanitaarabi andmisse Ukrainas ja Liibanonis ning pikaajalisse arengukoostöösse Ghana, Keenia ja Uganda laste haridustee toetamisel. Mondo tegevustest rääkis aasta jooksul üle 70 kajastuse teles, raadios ja kirjutavas meedias.

2024. aasta „Kestliku arengu pasuna” tiitli pälvis ajakirjanik Neeme Raud, keda tunnustasime süvitsi mineva ja inimkeskse kajastuse eest kestliku arengu ja globaalse ebavõrdsuse teemadel. Auhinna annab Mondo välja koostöös Arengukoostöö Ümarlauaga, et tõsta esile meedia olulist rolli ühiskondliku teadlikkuse kujundamisel arengukoostööst ning kestlike väärtuste edendamisel.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	769 587	728 087	
Nõuded ja ettemaksed	200 551	268 913	2
Kokku käibevarad	970 138	997 000	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	2 500	2 500	3
Nõuded ja ettemaksed	2 880	2 880	2
Kokku põhivarad	5 380	5 380	
Kokku varad	975 518	1 002 380	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	58 216	41 765	4
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	599 866	674 780	5
Kokku lühiajalised kohustised	658 082	716 545	
Kokku kohustised	658 082	716 545	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	285 835	235 297	
Aruandeaasta tulem	31 601	50 538	
Kokku netovara	317 436	285 835	
Kokku kohustised ja netovara	975 518	1 002 380	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	175	125	
Annetused ja toetused	2 894 866	2 657 854	6
Tulu ettevõtlusest	12 112	15 440	7
Muud tulud	20 554	31 057	8
Kokku tulud	2 927 707	2 704 476	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-2 705 709	-2 183 385	9
Jagatud annetused ja toetused	-128 405	-380 003	10
Mitmesugused tegevuskulud	-61 329	-82 865	11
Kokku kulud	-2 895 443	-2 646 253	
Põhitegevuse tulem	32 264	58 223	
Muud finantstulud ja -kulud	-663	-7 685	
Aruandeaasta tulem	31 601	50 538	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2024	2023
Rahavood põhitegevusest		
Liikmetelt laekunud tasud	175	125
Laekunud annetused ja toetused	2 904 048	3 435 730
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	18 672	46 914
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	-1 069 575	-1 765 257
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-898 842	-673 341
Väljamaksed töötajatele	-912 316	-825 950
Laekunud intressid	2 391	94
Kokku rahavood põhitegevusest	44 553	218 315
Kokku rahavood	44 553	218 315
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	728 087	517 552
Raha ja raha ekvivalentide muutus	44 553	218 315
Valuutakursside muutuste mõju	-3 053	-7 780
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	769 587	728 087

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2022	235 297	235 297
Aruandeaasta tulem	50 538	50 538
31.12.2023	285 835	285 835
Aruandeaasta tulem	31 601	31 601
31.12.2024	317 436	317 436

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Mondo on 21.11.2007 Eesti Vabariigi asutatud mittetulundusühing. Käesolev aruanne on koostatud perioodi 01.01.2024-31.12.2024 kohta.

Raamatupidamise aruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna Poolt välja antud juhendid. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

MTÜ Mondo ei ole koostanud konsolideeritud majandusaasta aruannet, kuna konsolideeritud näitajad ei ületa raamatupidamise seadusega kehtestatud väikese konsolideerimisgrupi tingimusi.

Raha

Raha ja pangakontodena kajastatakse rahalisi vahendeid pangas arvelduskontol.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas toimunud tehingud on esitatud eurodes, kasutades tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga vastava valuuta ametlikku noteeringut. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised on aruandekuupäeva seisuga hinnatud ümber eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Riikide osas, mille kohta Euroopa Keskpank valuutakurssi ei avalikusta, kasutatakse nende riikide keskpankade poolt avalikustatud valuutakurssi.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

2016. aastal asutas MTÜ Mondo tütarettevõtte Mondo Crafts OÜ algkapitaliga 2500 EUR. Investeeritud summa on arvestatud nominaalväärtuses. Tütarettevõtte on ettevõtte, mille üle emasettevõtte omab valitsevat mõju. Üldjuhul eeldatakse valitseva mõju olemasolu, kui emasettevõtte omab otseselt või kaudselt (teiste tütarettevõtete kaudu) kokku üle poolte tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Ettevõtte bilansis kajastatakse tütarettevõtjate osad pikaajaliste finantsinvesteeringutena soetusmaksumuse meetodil.

Nõuded ja ettemaksed

a) Nõuded liikmetelt saadavate tasude osas

Nõudeid liikmemaksude ja muude liikmetelt saadavate tasude osas kajastatakse lähtudes nende laekumise tõenäosusest. Bilansis kajastatakse üksnes neid nõudeid liikmetelt saadavate tasude osas, mille laekumine on praktiliselt kindel. Ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid bilansis ei kajastata.

b) Nõuded osutatud teenuste eest

Nõudeid müüdud kaupade ja osutatud teenuste eest hinnatakse lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest.

Rendid

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised varade omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

Kasutusrendi maksed rentnikuna kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetamismaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Annetused ja toetused**a) Sihtotstarbelised finantseeringud**

Saadud rahadest finantseeritakse finantseerija poolt etteantud projekti või konkreetset tegevust. Saadud rahad võetakse bilanssi kohustusena (ettemaksuna) üles ja tuludesse kantakse samas summas, mis on sama projekti kulud aruandeperoodil või lähtuvalt projekti elluviimise mahust.

Finantseeritud tegevuse lõppedes on ühingul reeglina kohustus rahastajale esitada finantsaruanne. Kasutamata jääv sihtfinantseeringu summa reeglina tagastatakse. Juhul kui sihtfinantseeringu raames teostatavad kulutused leiavad aset projekti abikõlblikkuse perioodil ning vastavad abikõlblikkuse reeglitele, kuid nende kulude katteks ei ole rahastajalt veel rahalisi vahendeid laekunud, kajastatakse need projekti kuludena antud perioodil ning kantakse tulusse sama summa ulatuses, lähtudes tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Sama summa ulatuses kajastatakse nõuet rahastaja vastu. Sihtotstarbelised annetused ja toetused (sh mitterahalised annetused ja toetused) kajastatakse lähtudes juhendis RTJ 12 kirjeldatud sihtfinantseerimise arvestuse põhimõtetest (s.o kajastatakse tuluna siis kui annetus/toetus muutub sissenõutavaks ja annetuse/toetusega kaasnevad tingimused on täidetud).

b) Mittesihtotstarbelised tasud ja annetused

Mittesihtotstarbelised tasud ühingu liikmetelt on liikmemaksud ja asutajaliikmete ühekordsed sissemaksed. Mittesihtotstarbelisi tasusid kajastatakse tuluna perioodis, mille eest need on tasutud. Tasusid ei kajastata tuluna enne, kui laekumine on praktiliselt kindel.

c) MTÜ Mondo on annetuste vahendaja.

Annetusi kajastatakse kui sihtotstarbelisi ja nende üle peetakse eraldi arvestust. Annetusi eraisikutelt ja firmadelt kajastatakse kassapõhiselt ja makseid annetuste saajatele samuti.

Kui MTÜ Mondo on projektis juhtpartner, siis kajastatakse saadud toetusena tuludes MTÜ Mondo osa projekti eelarvest ning ülejäänud osa toetusest, mis kuulub projektipartneritele, tulemiaruanDES ei kajastata.

Kulud**a) Sihtotstarbeliselt finantseeritavate projektide otsesed kulud**

Sihtotstarbeliselt finantseeritavate projektide otsesed kulud on selliste projektidega otseselt seotud kulud, mida finantseeritakse kas sihtotstarbeliselt ühingu liikmetelt saadud tasudega või muude sihtotstarbeliste annetuste ja toetustega.

b) Mitmesugused tegevuskulud

Mitmesugused tegevuskulud on administratiivsetel ja muudel eesmärkidel tehtud tegevuskulud (raamatupidamisteenuste kulud, uuringute ja konsultatsioonide kulud, bürookulud, infotehnoloogia kulud, telekommunikatsioonikulud, lähetused- ja koolituskulud, infoteenuste, avalike suhete ja meediakulud, liitude liikmemaksud, ebatõenäoliste nõuete allahindluskulu jne.)

c) Tööjõukulud

Tööjõukulude kontodele kirjendatakse põhitegevuse tööjõukulud koos maksudega.

d) Muud kulud

Muude kuludena kajastatakse muid ebaregulaarselt tekkivaid kulusid.

Sihtotstarbeliste kuludena kajastatakse ka partneritele makstud lepingulised toetused vastavalt lepingulistele väljamaksetele.

Seotud osapooled

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriolukordadele. MTÜ käsitleb seotud osapooltena:

- tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- eelmises lõikes kirjeldatud isikute lähedasi pereliikmeid ja nendega seotud äriühinguid.
- tütarettevõtet

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed
(eurodes)

	31.12.2024	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	15 330	15 330		
Ostjatelt laekumata arved	15 330	15 330		
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	2 884	2 884		
Muud nõuded	182 184	182 184		
Viitlaekumised	182 184	182 184		5
Ettemaksed	2 880		2 880	
Tulevaste perioodide kulud	2 880		2 880	
Muud nõuded	153	153		
Kokku nõuded ja ettemaksed	203 431	200 551	2 880	

	31.12.2023	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	1 336	1 336		
Ostjatelt laekumata arved	1 336	1 336		
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	487	487		
Muud nõuded	266 280	266 280		
Viitlaekumised	266 280	266 280		5
Ettemaksed	2 880		2 880	
Tulevaste perioodide kulud	2 880		2 880	
Muud nõuded	810	810		
Kokku nõuded ja ettemaksed	271 793	268 913	2 880	

Lisa 3 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad
(eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2023	31.12.2024
14157633	Mondo Crafts OÜ	Eesti	Muu jaemüük väljaspool kauplusi, kioskeid ja turge	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:		
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2023	31.12.2024
Mondo Crafts OÜ	2 500	2 500
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	2 500	2 500

Lisa 4 Võlad ja ettemaksed
(eurodes)

	31.12.2024	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	46 268	46 268
Võlad töövõtjatele	11 461	11 461
Muud võlad	487	487
Muud viitvõlad	487	487
Kokku võlad ja ettemaksed	58 216	58 216
	31.12.2023	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	23 841	23 841
Võlad töövõtjatele	17 437	17 437
Muud võlad	487	487
Muud viitvõlad	487	487
Kokku võlad ja ettemaksed	41 765	41 765

Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused
(eurodes)

	31.12.2022		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Eesti Vabariigi Välisministeerium	-196 574	148 446	1 265 082	-1 160 225	-33 549	90 278
Euroopa Komisjon	-45 697	37 199	414 516	-317 695	-51 768	140 091
Euroopa Komisjon (Erasmus +)	0	18 195	0	-18 195	0	0
US Embassy Estonia	0	0	163 403	-21 393	0	142 010
Keskonnainvesteeringute Keskus	-95 772	0	146 818	-68 562	-26 403	8 887
Muud	-5 127	13 659	78 361	-66 785	-8 487	28 595
Sihtotstarbelised annetused	0	509 017	443 306	-696 124	0	256 199
Ühinenud Rahvaste Organisatsioon	0	0	129 046	-272 433	-143 387	0
Fairtrade Finland	0	9 869	3 000	-7 712	-498	5 655
Anna Lindh Foundation	0	2 790	5 637	-7 550	-2 188	3 065
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-343 170	739 175	2 649 169	-2 636 674	-266 280	674 780
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-343 170	739 175	2 649 169	-2 636 674	-266 280	674 780
	31.12.2023		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2024	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Eesti Vabariigi Välisministeerium	-33 549	90 278	1 283 678	-1 187 342	-20 577	173 642
Euroopa Komisjon	-51 768	140 091	451 493	-382 664	-97 595	254 747
US Embassy Estonia	0	142 010	158 917	-212 399	0	88 528
Anna Lindh Foundation	-2 188	3 065	2 890	-3 767	0	0
Keskonnainvesteeringute Keskus	-26 403	8 887	50 496	-82 119	-49 139	0
Muud	-8 487	28 595	29 257	-58 264	-11 260	2 360
Sihtotstarbelised annetused	0	256 199	160 737	-415 109	0	1 827
Ühinenud Rahvaste Organisatsioon	-143 387	0	730 003	-511 569	0	75 048
Fairtrade Finland	-498	5 655	5 000	-6 442	0	3 715
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ)	0	0	0	-3 613	-3 613	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-266 280	674 780	2 872 471	-2 863 288	-182 184	599 867
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-266 280	674 780	2 872 471	-2 863 288	-182 184	599 867

Lisa 6 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2024	2023
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	2 456 237	1 940 548
Mittesihhtotsatarbelised annetused ja toetused	23 520	21 182
Annetused	415 109	696 124
Kokku annetused ja toetused	2 894 866	2 657 854

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2024	2023
Rahaline annetus	438 629	717 306
Kokku annetused ja toetused	438 629	717 306

Eesti riik toetas Mondot 2024. aastal 22 rahastusega (2023. aastal 27 rahastusega.)

Mondo rahastusallikad 2024:

Eesti riik: 1269461 eurot (2023 - 1230453 eurot)

Euroopa Komisjon: 382267 eurot (2023 - 335891 eurot)

USA saatkond Eestis: 212399 eurot (2023 - 21393 eurot)

Ühinenud Rahvaste Organisatsioon: 511569 eurot (2023 - 272433 eurot)

Annetused: 438629 eurot (2023 - 717306 eurot)

Muu: 80541 eurot (2023 - 80378 eurot)

Lisa 7 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2024	2023
Tulu kauba müügist	8 619	9 881
Tulu teenuste müügist	3 493	5 559
Kokku tulu ettevõtlusest	12 112	15 440

Lisa 8 Muud tulud

(eurodes)

	2024	2023
Tulu koolitustest	20 554	27 323
Muud	0	3 734
Kokku muud tulud	20 554	31 057

Lisa 9 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Üür ja rent	33 147	26 809	
Mitmesugused bürookulud	64 685	65 981	
Lähetuskulud	108 289	87 543	
Tööjõukulud	903 944	829 728	12
Projektide kulud	229 808	172 764	
Ostetud teenused	361 194	224 772	
Panga teenustasud	4 209	2 078	
Partneritele lepingu alusel edastatud rahad	941 170	766 792	
Muud	59 263	6 918	
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	2 705 709	2 183 385	

Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2024	2023
Ukraina	91 157	317 857
Afganistan	0	4 020
Birma	0	7 344
Ghana	11 654	12 563
Keenia	9 752	10 059
Türgi-Süüria	4 600	22 040
Uganda	11 242	6 120
Kokku jagatud annetused ja toetused	128 405	380 003

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2024	2023
Üür ja rent	12 647	16 746
Mitmesugused bürookulud	8 744	17 011
Lähetuskulud	1 710	5 907
Koolituskulud	4 392	0
Kulud kaupadele	8 363	5 745
Panga teenustasud	4 708	2 645
Muud	20 765	34 811
Kokku mitmesugused tegevuskulud	61 329	82 865

Lisa 12 Tööjõukulud

(eurodes)

	2024	2023
Palgakulu	679 615	607 555
Sotsiaalmaksud	229 134	214 730
Puhkusereserv	-4 805	7 443
Kokku tööjõukulud	903 944	829 728
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	19	21

Tööleping: 17 (2023: 17)

Töövõtuleping: 1 (2023:1)

Juhatuse liikme leping ja tööleping: 1 (2023: 3)

Lisa 13 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2024	31.12.2023
Füüsilisest isikust liikmete arv	8	9

OSTETUD	2024	2023
	Kaubad	Kaubad
Tütarettevõtjad	341	434
Kokku ostetud	341	434

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2024	2023
Arvestatud tasu	93 710	68 860

MTÜ Mondo liikmete tehtud annetused MTÜ Mondole on 1560 eurot 2024 aastal (2023 - 103 eurot)

Lisa 14 Sündmused pärast aruandekuupäeva

MTÜ Mondo alustas järgmiste projektidega ja/või allkirjastas järgnevad lepingud aastal 2025 (14.05.2025 seisuga):

- 1) Building Resilience Innovation Development and Gender Equality - 01.01.2025 - 31.12.2026 - €304 740.00 - Euroopa Komisjon
- 2) Bridges of Belonging - 01.01.2025-31.12.2025 - €121 018.21 - UNHCR
- 3) Game on for Climate - 20.01.2025-19.04.2026 - €60 000.00 - Erasmus+ National Agency Estonia
- 4) ÜRO matke korraldamine ja läbiviimine 2025. aastal - 01.01.2025-30.06.2025 - €10 000.00 - Briti Nõukogu
- 5) Strong and Safe Civil Society - 01.03.2025-31.05.2025 - €24 364.00 - EstDev
- 6) ÜRO matke korraldamine ja läbiviimine UNESCO ühendkoolide võrgustikus 2025. aastal - 01.01.2025-31.12.2025 - €10 000.00 - Välisministeerium
- 7) European Parliament Ambassador School educational programme in Estonia - 01.01.2025-31.12.2029 - €100 000.00 - Euroopa Parlament
- 8) Citizenship ED+ active citizenship through cross-sectoral cooperation - 01.03.2025-28.02.2027 - €52 750.00 - Erasmus+ National Agency Slovenia
- 9) Hariduslik ja psühholoogiline tugi Ukrainas sõja poolt mõjutatud õpilastele ja õpetajatele ning rahapõhine abi Ukraina pagulastele Gruusias - 01.04.2025-31.12.2025 - €103 036.00 - Välisministeerium
- 10) Süüria pagulasnaiste iseseisva toimetuleku edendamine Liibanonis lühiajaliste oskuskoolituste ja ettevõtluse toetamise kaudu - 01.04.2025-31.08.2025 - €28 000.00 - Välisministeerium
- 11) HK Unicorn Squad meetodi kohandamine ja piloteerimine Kisumu maakonnas Keenias - 01.04.2025-28.02.2026 - €94 761.00 - EstDev
- 12) Vaimse tervise toetamine online diagnostika ja konsultatsioonide ning õpi- ja vaimse tervise laagrite kaudu - 01.04.2025-31.03.2026 - €249 868.00 - EstDev
- 13) Maailmakodanikuks kasvamine globaliseerivas maailmas (MHK14) - 01.04.2025-31.12.2025 - €57 920.00 - EstDev
- 14) Eesti avalikkuse teadlikkuse tõstmine arengukoostöö ja humanitaarabi teemadel meedia ja kogukondlike arutelude kaudu - 01.04.2025-31.12.2025 - €52 690.00 - EstDev

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 27.06.2025

MTÜ Mondo (registrikood: 80260583) 01.01.2024 - 31.12.2024 majandusaasta aruande andmete õigsust on digitaalselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MARIA SAKARIAS	Juhatuse liige	27.06.2025
TRIINU OSSINOVSKI	Juhatuse liige	27.06.2025

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

MTÜ Mondo üldkoosolekule

Arvamus

Oleme auditeerinud MTÜ Mondo (ühing) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2024 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ühingu finantsseisundit seisuga 31.12.2024 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ühingu sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknab oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ühingu suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ühingu likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ühingu sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ühingu suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori

aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ühingu suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Kairi Luigelaht-Teder

Vandeaudiitori number 546

Audit & Consult OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 280

Jalgpalli tn 1, Tallinn, Harju maakond, 11312

27.06.2025

Audiitorite digitaalallkirjad

MTÜ Mondo (registrikood: 80260583) 01.01.2024 - 31.12.2024 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KAIRI LUIGELAHT-TEDER	Vandeaudiitor	27.06.2025

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	EMTAK versioon	Põhitegevusala
Muude mujal liigitamata organisatsioonide tegevus	94999	EMTAK 2025	Jah